

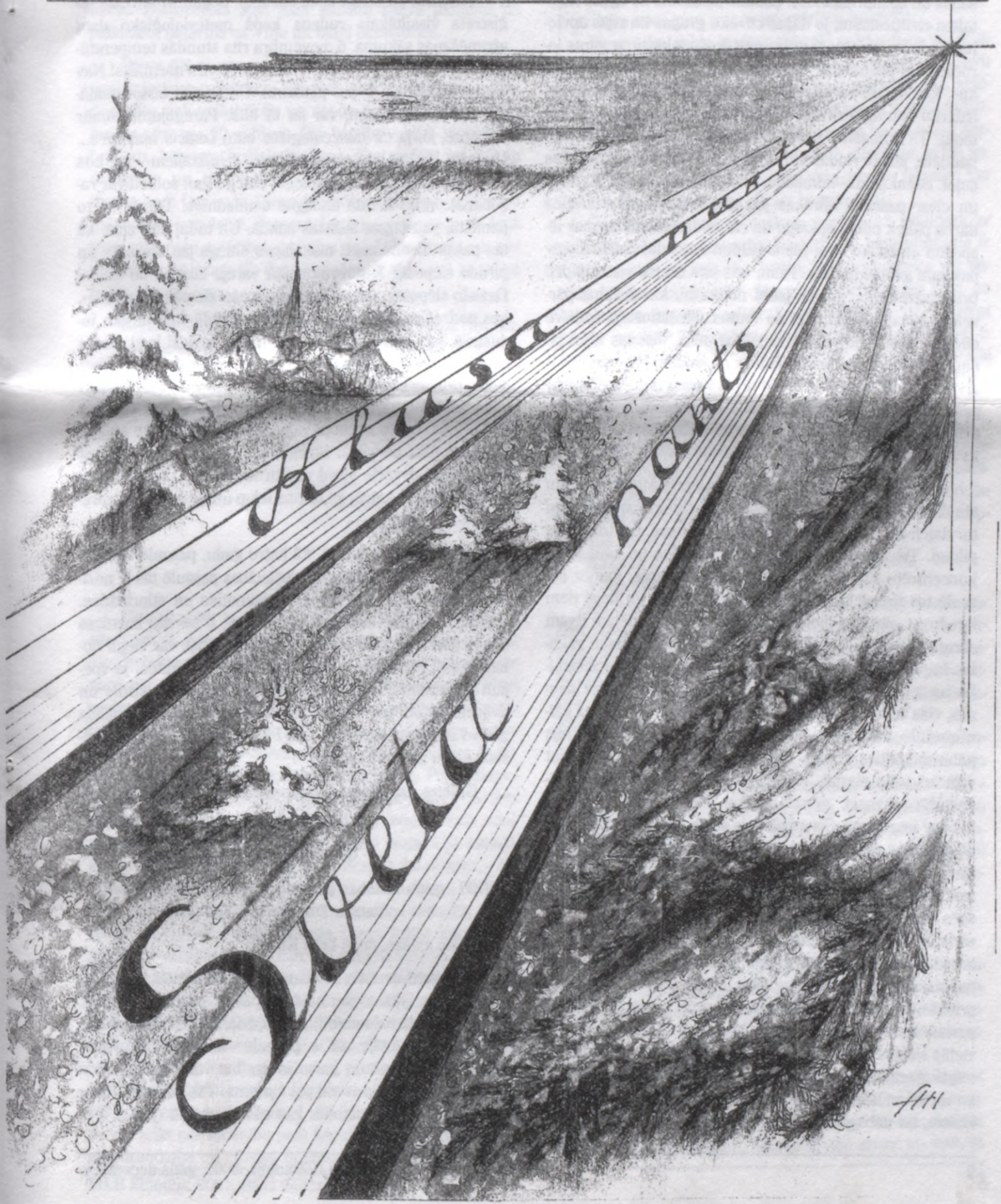
ISSN 0227 - 2423

2001. GADA DECEMBRIS

MONTREALA, KVEBEKĀ

53. GADA GĀJUMS

NR.12. (633.)

GRŪTI LAIKI

Guđrinieki saka, ka savu laiku pasaulē valdot zelta, bet citu - grūti laiki. Šķiet, ka patlaban pienācis laiks pēdējiem. Amerikas un pasaules pieteiktais kaŗš teroristiem radījis tik dažādas situācijas, kas katra par sevi ir atšķirīgas, bet, kopā ņemot, raksturo mūsdienu traģēdiju - nemiery, izrēķināšanos, atriebību - sliktāko, ko cilvēks var iedomāties. Labais it kā nogājis pakajplānā, lai gan tepat vien vēl ir un sastopams citādākā un neredzamākā veidā, it kā klusuma mierā. Tas jāmeklē, lai dzīvotu un mierinātu dvēseli, kas satraukumā neatrod samierinājumu ar tām dažādajām pasaulēm, kas liek mums sevi manīt gandrīz vai ik minūti. It sevišķi tas tā, ja uzgriežam nepārtraukto ziņu kanālus televīzijā. "Notikumu veidotājas" ziņas jeb kuŗu brīdī pārtrauc jau agrāk dzirdētās vēstis. Aizsardzības un drošības dēļ valstis ķeŗas pie jaunu likumu veidošanas un apstiprināšanas. Ļaudim jāatsakās no agrāk iegūtajām civiltiesībām, jo dažas cilvēku grupas un tajās apvienotie cilvēki nolēmuši graut pastāvošo iekārtu ar varas ieročiem un pašnāvību. Tas rada jaunus nesamierināto pulkus, kas meklē savas iespējas izteikt protestu pret steigā izdarīto likumīgo rīcību. Daži cilvēki rada neērtības miljoniem. Tā lidmašīnu pasažieriem jāiet caur vairākām pārbaudēm, jāstāv rindās stundām ilgi. Tādēļ daudzi atsakās ceļot. Atkal slikti - lidmašīnu firmas zaudē naudu. Kanādā un citur pasaulē vairākas jau aizgājušas bankrotā. Bez darba paliek piloti, apkalpe un citi nodarbinātie, ar maz iespējām atrast ko citu. Šiem ļaudīm negaidīti priekšā stāv pavisam grūtas dienas. Tiem, kas nav skarti, viss tas pēc brīža aizmirstas, jo nāk jauni notikumi, kas turpina pārveidot pasauli neatkarīgi no mums. Piesātinātajā sadzīvē cilvēku stumj no vienas vietas uz otru. Viss tas it kā jāņem par labu - drošības labad! Ja nu sakām, ka Latvijai vēl arvien ir grūti laiki, tad tikpat droši varam teikt, ka pārējai pasaulei tie šobrīd ir vēl grūtāki. Par visu to liecina gandrīz vai momentāras reportāžas un bilžu skati no dažādo konfliktu vietām.

Neiedomājami apstākļi piemeklējuši Afganistānu un tās dažādās ciltis. Ar bumbošanu un citiem kaŗa veidiem tur daļēji sakauti ir fundamentālisti - talibani, bet tomēr ne pilnīgi. Tie aizmukuši kalnos. No turienes tie kaut kādu koncentrētu uzbrukumu tomēr veikt nevarēs, kamēr pasaule tos tīri elektroniski novēros no gaisa un liegs tiem ieroču un pārtikas piegādi. Pati valsts pēc nedēļām ilgām sarunām Bonnā, Vācijā, ieguvusi jaunu provizorisku valdību, kuŗā ir pat divi sievietes, ko uzskata par nepieciešamību un īpašu panākumu. Tomēr posta diezgan. Nav naudas, visa zeme izlaupīta. Liela daļa ļaužu aizmukuši uz kaimiņzemi - Pakistānu. Dažādās ciltis pret talibaniem bija gatavas cīnīties kopīgi. Vismaz daļēji. Tagad kautiņš iet vaļā arī pašu starpā. Viss jāsāk no jauna - pilnīgi viss - postazā, tuksnesī, ziemai atnākot. Bez pasaules atbalsta tas nav iespējams. Šis atbalsts ir solīts un nāks, bet vai to afgāņi spēš saņemt un izmantot lietderīgi, jo ir lepnī kā savu cilšu locekļi un kaut kā gribētu visu to paveikt vismaz daļēji paši. Provizoriskā valdība saka - jāveic, bet vai spēš bez ieroču lietošanas un jaunas asins izliešanas? Teroristus dzenājot, līdzīgi apstākļi veidojas arī Palestīnas teritorijā un varbūt pavērsies vēl kur citur, jo kaŗš pret terorismu, lūk, būšot ilggadīgs. Kopā saņemot, pasaulei priekšā stāv pavisam grūti laiki, jo grūti sadzīves apstākļi pastāv visās pasaules malās. Nabadzīgajās un konfliktu vietās slēpjas un savus plānus kaļ teroristi, kas visdrausmīgākajiem līdzekļiem cīnās par savu taisnību. Par valstisko un varas līdzsvaru jāmaksā, jāmaksā dārgi. Savā veidā visi, arī nabagiem, jo nauda nāk no katras valsts kopē-

jās kases. Un cilvēki, labklājībā dzīvojot, to bija aizmirsuši. Arī mēs, it sevišķi ārzemēs, jo jutām, ka mūsu latviešu lieta ir svarīgāka (tāpat kā citas tautas un valstis).

Ja pavērojam ļaužu sejas lidlaukos un lidmašīnās, tajās atspoguļojas šodienas sāpes. Un tās ir universālas, jo ceļotāju saime sastāv no tik daudz pasaules dažādo valstu locekļiem, kas gaisā ieradušies un īsu laiku mīt cilvēku radītā būrī, ko uz priekšu velk strūklu motori. Un tajā maz prieka, jo katrs ierāvis sevi un retais vēlas dalīties savos ceļojuma mērķos un priekos. Drošs paliek drošs... Apkalpes darbinieku acis nemitīgi pārskata telpu... Vai tik te nav kāds, kam prātā neiedomājamas lietas. Un šādā atmosfērā mierinājumu spēj dot maza bērna brēķšana, ko mēģina nomierināt mātes glāsts un tēva ucināšana... Tā taču aina no elementārās ikdienas dzīves, kas saprotama un īsta... Izjūtama un patiesa.

Turpina pārsteigt laika apstākļi. Šogad Montrealā reģistrēts vissiltākais rudens kopš meteoroloģisko datu atzīmēšanas sākuma. 6. novembra rīta stundās temperatūra sasniedza +18 C gradus - veselus 16 virs normālās! Nav jau ko sūdzēties. Ir pat patikami. Un līdzīga būšot gaidāmā ziema. Redzēsim, vai nu tā būs. Pareģojums tomēr jāatzīmē, jo, ja nu meteoroloģiem būtu iznācis maldities... Un ja tā, bažas būs ziemas prieku baudītājiem - vai būs pietiekami daudz dabīga sniega. Sniegu gan šodien var ražot mākslīgi. Pie tam milzīgos daudzumos! Tomēr lai to panāktu, vajadzīgas aukstas nakts. Un tūdaļ nāk ziņa, ka tās pašas dienas nakti mākslīgais sniegs jau darināts un pirmie slēpotāji 7. novembrī jau varēja laisties no kalna! Dažādo slēpotāju izdarības veido īpašu ziemas ekonomiju, kas nodrošina dzīvi daudziem, kas strādā šajā tūristu industrijā, kas kļuvusi sevišķi plaša. Arī latvieši ir šī prieka baudītāji. Pat torontiešiem tad nu ziemā tik doties uz Kvebekas provinci, lai pavadītu šē nedēļu vai vairākas. Sevišķi gada nogalē - starp Ziemsvētkiem un Jaungadu. Tas nav lēts prieks. Lai to īstenotu vajadzīgs labs darbs un atalgojums vai diža pensija... Sniegotajos pakalnos sirds pukst straujāk un dvēsele atrod atpūtu un mieru... To grūti apšaubīt. Jābrauc kalnā, lai laistos lejup un uz mirkli aizmirstu pasaules rūpes.

Šajos grūtajos laikos, kā katru gadu, pasaulē ierodas Ziemsvētku laiks. Kristīgās pārliecības pasaulē tas ir nozīmīgs brīdis, kas dod iespēju atjaunoties un stiprināties. Daudzi ir norakstījuši reliģijas nozīmi, it sevišķi baznīcas dzīvē. Meklējot pamatojumus tās vajadzībai, var viegli nonākt konfliktos, kuŗus Ziemsvētku vēsts noraida, ja spējam tai ierādīt pienācīgu un klusu vietu savās sirdīs un dvēselēs. Konflikti šē nepalīdz. Dvēseliskais miers palīdz grūtos laikos un to mums sola Pestītāja dzimšanas atzīmēšana katru gadu no jauna.

Gaišus un izjustus Ziemsvētkus ikvienam! □

⊗ ⊗ ⊗ ⊗ ⊗ ⊗

GANA RAKSTS

**2001. gada Kristus piedzimšanas svētkos, ievadot
anno Domini 2002**

Mīļās māsas, mīļie brāļi Kristū!

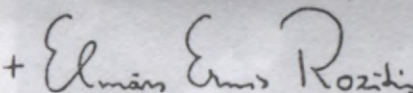
Ziemsvētkos mēs svinam mūsu Pestītāja piedzimšanu. Vārds "Jēzus" jau nozīmē: palīgs, pestītājs, glābējs. Tieši šajā gadā mēs varbūt varam dziļāk izjust, ko nozīmē, ka mums Pestītājs nācis pasaulē. Ziemsvētku prieks, dziesmas, dāvanas un gaismas var būt vairāk nekā sekls pārejošs noskaņojums vai pat šķītums. Tās var atgūt tuvu saikni ar patieso gaišumu, kas nāca tumsībā (Jes. 9, 1-6; Jp. 1, 5-9).

Ko lai saka, kā lai priecājas tie, kas 11. septembrī Amerikā zaudējuši savus mīļos jeb kas patreiz jūt apdraudētu viņu dzīvību? Būtībā šis ir līdzīgs jautājums kā pēc mūsu 14. jūnija, kā pie katras slimības, zaudējuma, nāves. Tikai ticībā Dieva mīlestībai, kas stiprāka par elli un nāvi, mēs arvien varam atgūt dzīvot spēku un prieku. Uzticēsim Viņam mūsu nez vai cilvēciģi atbildamos jautājumus. Bet lēmes brīnumu varbūt tieši tas īsti svinēs, kas zin par Ģetzemani, Golgatu (salīdzini 6. dziesmu mūsu dziesmu grāmatā).

Ari aizvadītā gadā mums nācies šķirties no daudziem mūsu draudzību locekļiem, no māsām un brāļiem. Dažādās draudzēs ir nesaskaņas, citas ir neziņā par turpmāko garīgo aprūpi. Ir izplatītas rūpes par to, vai mūsu Baznīcas Latvijā jaunatītie draugi neatsvešinās mūsu pašu kopību, kuŗa ir nepilnīga bez mūsu amata māsām un viņu draudzēm. Daudzējādā ziņā mēs lūdzam Dieva padomu un palīdzību, paļāvībā uz Viņu un tādēļ nebīstoties.

Dieva dēļ mums nav jābūt pesimistiem, gluži pretēji - neaizmirsīsim pateikties: Par lielo uzticību, ar kuŗu mūsu draudzēs tiek veikti lielie un mazie darbi, daudzās vietās nu jau pāri par 50 gadiem. Par jaunām amata māsām un brāļiem, kas uzsākuši kalpošanu. Par tuviem un tāliem draugiem un tuviniekiem. Par katru dienu, ko Dievs mums dod. Par paša Dieva klātbūtni mūsu personīgā un mūsu Baznīcas dzīvē. Personīgi pateicos par gada sākumā man atjaunoto uzticību, par visu palīdzību amatā un par mīlestību, ko esam tik daudz saņēmuši abi kopā ar manu mūža draugu Veru.

Sveicam Jūs ar divi novēlējumiem Jāņa evaņģēlijā, kuŗus mums saka mūsu Ziemsvētkos dzimušais Pestītājs: "Pasaulē jums ir bēdas: bet turiet drošu prātu, es pasauli esmu uzvarējis!" "To es uz jums esmu runājis, lai mans prieks mājotu jūsos un jūsu prieks būtu pilnīgs." (Jp. 16, 33 un 15,11) □

+
+ Elmārs Ernsts Rozītis,
LELBĀL archibiskaps

+ + + + +

ZIEMSVĒTKI

Ziemas vidū, kad saule atkal sākusi kāpt debesu kalnā, latvieši svin saulgriežu svētkus, kuŗus nosauc par Ziemsvētkiem. Šajos svētkos latvieši daudzina gaismas uzvaru pār tumsu, jo garās naktis pēc Ziemsvētkiem kļūst arvien īsākas. Šos saulgriežu svētkus atzīmēja visas āriešu tautas, kuŗām saules enerģija deva dzīves uzturu. Šajos svētkos dzimst jauna dzīvība zemei. Gandrīz visām kultūras tautām šajos svētkos dzima kāds dievs. Persiešiem - Mitra, romiešiem - Neuzvaramā Saule, indiešiem - Krišņa un citi. Ārieši Dieva dzimšanas dienu svin ziemas saulgriežos. Protams dievu izpratne katrai tautai bija savādāka. Latviešiem Dievs slēpās aiz dabas, kā daina saka, - Aiz deviņi kļavu lapu. Mēs redzam un dzirdam Dievu darbojamies, bet pašu Dievu neredzam. Dzīvas rašanās, vairošanās un zušanā cilvēks izprata Dieva laisto kārtību un mēģināja sekot tās likumiem. Tā latvieši veidoja savu dzīves ziņu, kuŗas pamatā bija Dieva dotie likumi un kārtība virs zemes. Šie tikumi bija kā dzīvības koks, pie kuŗa zariem, savlaicīgi, parādījās augļi. Aizmirstot kādu tikumu, zars sāka kalst un augļus vairs nedeava. Zuda darbošanās prieks, kad zaudēja darba tikumu. Slinkums noveda cilvēku trūkumā. Nelīdz vainot apstākļus un līdzcilvēkus. Pats cilvēks ir savas laimes kalējs, tā saka tautas gudrie. To pašu var teikt par iecietību pret līdzcilvēkiem. Ja tās trūkst, zūd draudzība un cilvēks beidzot var konstatēt, ka grūtā

dienā ir palicis viens. To pašu var teikt par visiem 12 tikumiem, kas veidoja tautas dzīves ziņu. Šie Dieva dotie likumi tika sargāti, jo cilvēks saprata, ka tie ir daļa no dzīvības koka. Arī svētki ietilpa šajos Dieva dotajos kārtības mēros. Zūdot tradīcijām, izzūd arī tauta. Tāda ir vēstures patiesība. Zūdot tikumiem, izzūk un zūd ģimenes.

Ziemsvētkiem ir arī ģimenes svētku iezīme. Svētkos tautās aizkļūdušie bērni salasījās mājās, lai dalītos gadā piedzīvotās bēdās un priekos. Dzimts māte tad izvērtēja sava dzīvības koka augļus. Sasāpējušās ģimenes lietas izlīdzināja, jo šie svētki ir Dieva svētki, kad jāņem vērā Viņa laistā dzīves ziņa. Iecietība un satiecība pieder pie Dieva laistās kārtības.

Svētkos Dievs ienāk mūsu vidū un raugās mūsu sejas. Mēs nevaram teikt nepatiesību un noliegt, ka par daudz esam gājuši pie svešiem galdiem lasīt druskas savam dzīves ziņas un mērķa kukulim. Paši varbūt neapzināmies vai negribam savu gara mantu isto vērtību novērtēt.

Pie svētku galda ir vieta apcerēt svētku jēgu un nozīmi, kādu to latvietis ir izpratis gadu tūkstošos. Tā savu pagātņi svētu turot, radam sev spēku nākotnei. Kā saulgriežu svētki dabā, tie var kļūt par saulgriežu svētkiem katra cilvēka dzīvē, kur jauna doma ierosina jaunu gribu darbībai. Tie var nest lielu svētību katram cilvēkam, ja tas apņemas turēt godā kādu aizmirstu vai pamestu tikumu. Pat izjaukta ģimene var atkal atrast kopīgu ceļu.

Parasti Ziemsvētkus uzskata par prieka svētkiem ar pamatīgu ēšanu un miestīpa baudīšanu. Jauniešiem tie ir dažādu rotaļu un izdarību svētki, kur savu prieku var parādīt lēkājot un dziedot. Dziesma latvietim iet līdz no šūpuļa līdz kapam, palīdz iznest grūtības un izdzīvot daudz prieku. Ziemsvētku dziesmām piedziedājums ir "kalado" vai "kaladū". Tam nozīmi valodnieki sameklējuši valodu celmā, kas izteic griešanos vai maiņas nozīmi. Saule Ziemsvētkos iegriežas jaunā gadskārtā.

Par Ziemsvētku izdarībām un gatavošanos svētkiem ir jau daudz rakstīts un runāts. To atkārtot nebūtu liela nozīme. Gribu tomēr pieminēt kādu tikai Ziemsvētkiem domātu dainu par kaķīti un viņa mirušo bērnu. Tā rāda latviešu daiņotāju spēju izprast dabas nozīmi un ietvert to simbolos, kas tautai bija saprotami.

Kaķītim bērns nomira Ziemassvētku vakarā;

Visas sniega kupenītes ar kaķīša asarām.

Šai dainai ir vairākas variācijas, kas dažādi izsaka kaķīša asaras. Ko šī daina izsaka? Kā tā šodien mūsu bērniem saprotama? - Ne vecāki, ne skolotāji nemēģina dainas skaidrot. Katrs lai saprot kā grib. Aplamības ir milzīgas. Tādēļ interese par dainām - maza, jo tās vienkārši nesaprot.

Kaķītis un cūka latviešu kultūrā nozīmē tumsu. Ja kaķītim nomiris bērns, tas nozīmē, ka tumsa zaudējusi daļu sava spēka un nav vairs spējīga ciņai ar gaismu. Bet ko nozīmē kaķīša asaras? Lai to izprastu, jāņem palīgā daina par Dievadēliem. Dievadēli dainu valodā izsaka gaismu. Viņu dažādie piederumi, kā cepure, mētelis, sedli vai zobens ir gaismas izpausmes veidi, kuŗus latviešu dainotājs ietvēris simbolu valodā.

Bārenīte gauži raud, birst tai gaužas asariņas;

Dievadēli salasīja, nokaldina zobentiņu.

Dievadēla zobens ir gaisma, to apstiprina arī citas dainas. Tas nozīmē, ka visas sniega kupenītes ar kaķīšu asarām ir ar gaismu apmirdzētas, jo diena atkal ir sākusi savu uzvaras ceļu. Šī kaķīša daina rotaļīgi izteic gaismas atgriešanos virs zemes.

Gandrīz visas mūsu gadskārtu un mitoloģiskās dainas ir simboliskas. Simbolu valoda dainu latvietim bija saprotama un mīļa. Mūsu tautas gara mantu pūrs ir aizslēgts ar simbolu atslēgu. Labi tam, kas prot viņu atvērt un lasīt, jo

Market Place

Este Natal vai contagiar você.

Latvietis Nils Jansons arī šogad ir "istais" Ziemsvētku vecītis vairākos lielveikalos bērniem Sanpaulo Brazīlijā pats ar savu bārdu

Neparastie mākslīgās Ziemsvētku eglītes rotājumi Sanpaulo Brazīlijā

Dieva padoms un palīdzība guļ šajā pūrā, šajās dainās. Mēs nebūtu gara nabagi, ja biežāk pārcilātu savas tautas bagātības. Mums nevajadzētu lasīt druskas no svešo kunģu galdiem, lai ar tām leptos un kļūtu smieklīgi citu tautu acīs. Dievam un mūsu senču veļiem melot nevaram.

Ziemsvētkos Saule, gaisma un cerība jaunai dzīvei atgriežas uz zemes, ko cilvēki pienācīgi atzīmē lai godam sāktu jaunu gadu. □

A. Memenis,
Toronto

☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺

2001. GADA PBLA BALVA

Pasaules brīvo latviešu apvienības biedru organizācijas nolēmušas šī gada Latvijas valsts dibināšanas atcerē piešķirt PBLA balvu

Gunāram Meierovicam

par plašo, ilgstošo un sekmīgo darbu baltiešu politiskā stāvokļa nostiprināšanā ASV un Eiropā, cīņā par mūsu tautas brīvību un par jaunās paaudzes ievadišanu latviešu centrālo organizāciju darbā.

Gunārs Meierovics, dz. 1920. gada 12. maijā Rīgā, studēja vispirms Latvijas universitātē, tad Baltijas universitātē Vācijā, tautsaimniecību un inženierzinātnes. Pēc bēgļa gaitām Vācijā izceļoja uz Amerikas Savienotajām Valstīm, kur līdz aiziešanai pensijā strādāja ASV Aizsardzības ministrijā. Līdztekus maizes darbam viņš vienmēr atrada laiku darboties latviešu sabiedrībā, it sevišķi risinot nacionālpolitiskas problēmas, kas skāra Latvijas un Baltijas valstu nākotni. Amerikas latviešu apvienībā (ALA), ko nodibināja 1951. gadā, viņš bijis dažādos amatos - kasieris, vicepriekšsēdis, priekšsēža vietnieks, Informācijas nozares vadītājs, bija ALA pārstāvis Apvienotajā baltiešu komitejā (ABK), vēlāk vadīja Pasaules brīvo latviešu apvienību (PBLA) un Latvijas brīvības fondu.

Gunāru Meierovicu vislabāk raksturo divas viņa mūža lielākās intereses. Pirmkārt, baltiešu un Baltijas valstu sadarbība. Viņa ierosmē 1961. gadā nodibinājās Apvienoto baltiešu komiteja ASV, kas sekmīgi darbojas vēl šodien. Viņa aicinājumu īstenojot, izveidojās un nu jau vairākus gadu desmitus darbojas Pasaules baltiešu apvienība un savā laikā visu komunistu režīma apspiesto Eiropas tautu pārstāvniecība (AEEEC). G. Meierovica ierosmē tūlīt pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas 1991. gadā tika nodibināta Latvijas Aizsardzības darba grupa ASV; tā tagad izveidojusies par spēcīgu padomnieku grupu, pārstāvot visas ASV bruņoto spēku nozares. Otrkārt, ievirzīt latviešu un baltiešu jaunatni nacionālpolitiskajā darbā. Gunāra Meierovica ideja - gādāt par Latvijas un Baltijas valstu nākamajiem brīvības cīnītājiem - īstenojās ar, tā saucamo, vasaras stipendiātu programmu, ko uzsāka ALA un tai pievienojās arī ABK un PBLA. Stipendiāti ne tikai iepazinās ar baltiešu centrālo organizāciju darbu ASV un ar ASV valdības un likumdevēju iestādēm, bet arī palīdzēja ASV iedzīvotājiem labāk izprast baltiešu un Baltijas valstu likteni un problēmas.

Gunārs Meierovics bija klāt vienmēr un visur, kur pārrunāja Baltijas valstu likteni - Ženevā, Beļgradē, Helsinkos, Madridē, Bonnā, Frankfurtē utt. Viņš bija pirmais, kas jautāja Austrālijas vēstniecībai ASV, kādēļ Austrālija ir atzinusi Baltijas valstu *de facto* okupāciju. Baltieši jutās gandarīti, kad Austrālijas valdība šo lēmumu atcēla. Atgriezies uz dzīvi Rīgā, viņš nekavējoties ķērās pie darba, lai veicinātu Baltijas valstu sadarbību, strādājot gan Latvijas valsts dienestā, gan privāti.

Kopš II pasaules kara beigām Gunārs Meierovics nav zēlojis ne savus spēkus, ne veselību, ne līdzekļus, lai Lat-

vija, Igaunija un Lietuva atgūtu zaudēto neatkarību, veicinātu kopējos mērķus un Baltijas valstu stabilitāti.

Ar savu nenogurstošu darbu un milzīgo devumu latviešu un baltiešu nacionālpolitisko jautājumu risināšanā Gunārs Meierovics ir godam nopelnījis PBLA balvu. Pateicība laureātam par viņa darbu Latvijai un latviešu jaunatnei! □

Andrejs Ozoliņš,

PBLA valdes priekšsēdis

☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺

18. novembris: pieminēsim upurus vai svinēsim svētkus?

Uzruna Latvijas neatkarības pasludināšanas 83. gada dienā, Montrealā.

Mīļie latvieši, draugi, cienījamie viesi!

Es jūs šodien uzrunāju ar patiesu prieku par mūsu valsts neatkarību un jutos pagodināts atrasties Jūsu vidū mūsu valsts dibināšanas gada dienā. Montrealas latviešu sabiedrība var lepoties ar to, ka tā ir izaudzinājusi mūsu valsts prezidentu, un arī par to, ka Montrealas latviešu sabiedrības gars, proti, mūsu valsts un zemes mīlestība; cieņa pret apkārtējiem, gan svešiniekiem, gan savējiem; iecietība un nacionālā stāja - visas šīs skaistās vērtības tagad tiek īstenotas Montrealas latvietes Vairas Viķes-Freibergas rīcībā un ideālos, kas nu jau vairākus gadus vistiesākajā veidā ietekmē mūsu valsts nostāju un arī latviešu nākotnes cerības.

Savā uzrunā šodien es vēlos kopā ar Jums dalīties pārdomās par to, kas tad īsti mums, latviešiem, ir 18. novembris. Jautājums nav tik vienkāršs, kā tas varētu likties. Es esmu piedalījies 18. novembra svinībās, kuņģis cilvēki runā par svētkiem, uzdeņ šampanieti mūsu valsts spožai nākotnei un priecājas par tās sasniegumiem. Bet es esmu piedalījies arī 18. novembra sarīkojumos, kuņģis latvieši piemin mūsu valsts varoņus un sēro par tās pagātni. Un man liekas, ka mēs nevaram vienkārši izvairīties no jautājuma par to, kā tad īsti mums jādomā par 18. novembri.

Ja 18. novembris latviešiem ir svētki, tad tā ir diena, kas līdzinās citiem svētkiem, teiksim, kāzām vai iesvētībām. Šādā dienā tad mums būtu arī jāuzvedas, kā nu tas piedienas svētku reizēs. Cilvēki varētu ģērbties košās drānās, bērni varētu skraidīt ripķi uz nebēdu, cilvēki viens otram varētu stāstīt mazus jociņus par ikdienas lietām un skaļi smieties, ja viņiem tas labpatiktos. Svētkos būtu nepiedienīgi stāvēt ar nopietnu seju, apsaukt cilvēkus, kas viegli smejas par nevietā pateiktu joku, norāt bērnus, kas aizmirst būt klusi un rātni. Un gluži pretēji. Ja 18. novembris latviešiem ir piemiņas diena, tad nu mums šajā dienā būtu jāuzvedas tāpat, kā citās piemiņas dienās, piemēram, 14. jūnijā, mirušo piemiņas vai Lāčplēša dienās. Mums būtu jāģērbj tumšas drānas, sēru lentas un sveces tad parādītu mūsu cieņu mirušiem tuviniekiem un varoņiem. Piemiņas dienā būtu pavisam nepiedienīgi stāstīt mazus jociņus par ikdienas lietām un skaļi smieties. Šādā dienā būtu nepiedienīgi jaut bērniem vaļū skriet un klaigāt.

Šādas pārdomas mani vedina domāt, ka jautājums par to, ko tad 18. novembris mums nozīmē, ir ļoti svarīgs. Ja tie ir svētki, tad mēs uzvedamies nepareizi, būdami klusi un nosvērti. Ja tā ir piemiņas diena, tad mēs uzvedamies nepareizi, būdami jautri un skaļi. Varētu domāt, ka pa vidu nekas nav atrodams. Mēs nevaram smieties un raudāt vienlaicīgi. Tāpēc būtu jānoskaidro, kas te īsti notiek.

Es patiesi ceru, ka šis mazais ievads ir pietiekams, lai parādītu, ka ir vērts padomāt par šo problēmu. Galu galā, mēs negribam izniekot savu laiku nesvarīgu jautājumu risināšanai. Turklāt 18. novembris par par sevi šķiet

Joti piemērota diena, lai mēs domātu par to, ko tas mums nozīmē.

Lai padarītu skaidru mana argumenta virzienu, es tagad atklāšu savu secinājumu. Proti, es domāju, ka ir aplami 18. novembri salīdzināt ar citām svētku vai piemiņas dienām. Priekš mums 18. novembris ir īpaša diena, gluži tāpat kā Jāņi. Ja mēs gribam definēt 18. novembri, tad labākā definīcija būtu šāda - 18. novembris ir 18. novembris. Protams, vienkārši definēt 18. novembri par 18. novembri nav nekāds liels sasniegums. Šāds secinājums ir svarīgs nevis tādēļ, ka kaut kas tiek noteiktā veidā pateikts, bet gan tādēļ, ka mēs izvairāmies no kļūdām, kādas varētu rasties, ja būtu pieņemta cita definīcija. Proti, ja mēs gribam definēt 18. novembri kā svētku vai piemiņas dienu, tad mēs nevaram izvairīties no secinājuma, ka ir iespējams 18. novembri atzīmēt nepareizi. Turpretī, ja mēs definējam šo dienu kā kautko īpašu (ar citām dienām nesalīdzināmu), tad nu mēs nevaram teikt, ka kautkas ir nepareizi. Mēs varam salīdzināt viena gada 18. novembra sarīkojumu ar cita gada sarīkojumiem, mēs varam teikt, ka kautkas ir izdevies labāk vai sliktāk, bet mēs nevaram teikt, ka kautkas šogad notika pareizi un citu gadu nepareizi.

Nu manas kārtis ir atklātas, mana argumenta slēdziens gluži kā bākas uguns norāda domas virzienu, un mēs varam uzsākt savu pārdomu ceļu, lai solīti pa solītim tuvotos šim slēdzienam.

Es gribētu Jums izstāstīt divus gadījumus, kas saistīti ar 18. novembra atzīmēšanu manā pieredzē un, cerams, ka tie skaidri parādīs manu izmisumu (Jums, droši vien, būtu gadījies kautkas līdzīgs). 1991. gada 18. novembri es ar savu jauno sieviņu sagaidīju Rīgā. aukstā un vējinātā dienā mēs abi nolēmām uzvilkt tautas tērpus un doties uz latviešiem mīļām vietām. Ļaujiet vaļu savai iztēlei un iedomāties Rīgu tajos pirmajos pēc-okupācijas gados, iedomāties tos drūmos un nogurušos skatienus, ar kādiem cilvēki nolūkojās viens uz otru, un to, kā daudzi uzskatīja par savu pienākumu norādīt ar žestiem, attieksmi, vai pat ar pirkstu to, kas ir nepareizi un kas ir pareizi. Salieciet visu to kopā un Jūs vēl arvien nebūsiat tikuši tuvu tai sajūtai, kas rodas vispilgtākā kontrasta brīdī. Latvieši izmanto teicienus - baltais zvirbulis, melnā avs, tur varētu pievienot klāt vēl kautko citu. Lai nu kā, tajā 1991. gada 18. novembri bija pilnīgi skaidrs, ka apkārtējo uzskatā mēs kautko darām pilnīgi nepareizi.

Tāda attieksme mani pārsteidza. Es varbūt pat biju sašutis par kautko. Jāatzīst, ka bija jau arī nedaudz lustīgi vērot to, kas notiekas. Bet kas gan tieši ir tas, par ko mums būtu jāuztraucas? Būtu galīgi aplam teikt, ka ridznieku attieksme toereiz bija saistīta ar nepietiekamu patriotismu. Šie cilvēki pirms gada stāvēja uz barikādēm un bija gatavi sagaidīt krievu tankus ar dziesmām. Šie cilvēki savu patriotismu ir pierādījuši ar darbiem. Es domāju, ka problēma ir meklējama citur. Bieži vien mums nepietiek laika padomāt par to, kas mums apkārt notiek. Tādās reizēs ieradums nosaka to, kā mēs rīkojamies. Ieradums ir kautkāda veidā sakārtojies mūsu uzskatus un mums neatliek nekas cits, kā sekot savu ieradumu pavadā. Es vēlāk runājos ar saviem paziņām, meklēdams šādas attieksmes izskaidrojumu. Visticamākais izskaidrojums bija šis: cilvēku ieradumos vastsvētki tajā tālajā 1991. gadā saistījās ar uztieptajiem padomju svētkiem. Godīgiem latviešu cilvēkiem bija negods tādos piedalīties. Tajā tālajā 1991. gadā cilvēkiem vēl nebija pieticis laika izdomāt, ka ar ieradumu kautkas nav kārtībā. Gadu no gada viņi zināja, kas latviešiem darāms, un savā nosodījumā viņi ļāvās ieradumam. Gadu no gada viņi rīkojās pareizi, bet, kad bija pienācis laiks veidot kautko jaunu, viņiem nebija pieticis laika un spara padomāt.

Otrs gadījums saistās ar 18. novembra atzīmēšanu kādā Kanadas pilsētā pāris gadus vēlāk. Ar atvērtiem prātiem, priecīgu noskaņojumu un pāris bērņiem mēs

ieradāmies uz sarīkojumu. Priecīgi sveicinājām savus draugus, stāstījām mazus nevainīgus jociņus par ikdienas lietām un varbūt pasmējāmies. Kādu uzmanīgu rīkotāju acīs šāda uzvedība pirms pasākuma sākšanās tika uzskatīta par nepiedienīgu un, iespējams, pat par traucējošu tam kopējam svētbijīguma brīdim, kuŗu bija paredzēts panākt. Tā nu mēs tikām izsūtīti uz attālu klusu stūrīti baznīcā, kur mūsu nepiedienīgais priekšnetraucētu pārējiem. Kas nu mēs bijām - baltie zvirbuļi vai melnās avis?

Man likās, ka es biju sašutis, bet īstenībā jau es nebiju gan. Ja es runāju par ieraduma spēku saistībā ar gadījumu Rīgā, ir pilnīgi skaidrs, ka arī otrā gadījuma izskaidrojums ir saistāms ar ieradumu. Gadu no gada 18. novembris ir bijusi diena, kuŗā cilvēki ir sērojuši par savas valsts nelaimīgo likteni, par Latvijas varoņiem, par tukšumu, kas saistās ar upuŗu tūkstošiem, ar viņu nāves bezjēdzību. Gadu no gada tas tā notika, jo Latvijas valsts bija pazudusi. Bet varbūt būtu laiks padomāt, vai ar šo ieradumu viss ir kārtībā?

Te nu es stāvu un jums visiem stāstu, ka man liekas, ka it kā 18. novembris nav nedz svētki, nedz piemiņas diena. Kas tad tas ir? Nepāŗa gados svētki un pāŗa gados piemiņas diena? Visa šī relatīvi aŗgārnā putra tikai sajauc gaisu, neko tā īsti nepasakot. Nu man ir pienācis laiks taisnoties.

Es domāju, ka mums 18. novembris saistās ar pienākumu. Mums ir pienākums veidot savas valsts likteni. Un mūsu pienākums nosaka mūsu atbildību par to, kā 18. novembra rīkošana tiek rīkota, bet mums nav jāklūst par balamutēm un tukšiem sappotāŗiem. Ir lietas, kuŗas mēs varam izdarīt, un ir lietas, kuŗas mēs nevaram izdarīt, un mūsu atbildība par 18. novembra rīkošanu ir saistīta ar mūsu iespēŗām. Mēs nevaram glābt Latviju, vai pāŗaudzināt tos pilsoņus, kas, mūsaprāt, rīkojas aplami, bet mēs varam veidot un iespaidot savus apkārtējos, mūsu ģimenes un draugus. Un 18. novembris ir diena, kuŗā mēs parādām savu izvēli par to, kādā veidā mēs savu pienākumu pildīsim tuvākajā laikā.

Ir vērts pakavēties pie pienākuma jēdziena īsas analīzes, lai labāk izprastu mana apgalvojuma jēgu. Pienākuma jēdzienu nevar nodalīt no brīvas izvēles jēdziena. Cilvēka atbildība par pienākuma izpildi ir tieši saistīta ar divi lietām: ar to, ko viņš var izdarīt, un ar to, ko viņš izvēlas izdarīt. Ja cilvēkam nav brīvas izvēles, tad viņu nevar uzskatīt par atbildīgu par pienākuma nepildīšanu. Būtu pilnīgi muļķīgi teikt, ka kāds paziņa nav izpildījis savu pienākumu ierasties uz solīto tikšanos, ja viņš tajā brīdī atrodas citā pilsētā. Šādā gadījumā viņš nav atbildīgs par lauzto solījumu. Tikpat nepamatoti ir apgalvojumi, ka mēs šeit esam atbildīgi par to, kas notiek Latvijā. Ir lietas, kuŗas mēs vienkārši nevaram izdarīt. Ja šādas neizdarāmas lietas tiek uzskatītas par pienākumu, tad mēs nevaram būt atbildīgi par šāda pienākuma nepildīšanu. Tikpat muļķīgi ir mēŗāties ar apgalvojumiem par to, ko mēs varam (drīzāk, ko mēs varētu) izdarīt. Bieŗi mēs dzirdam fantazijas par to, kas būtu darāms lietas labā - sākot ar politiskās sistēmas pamatu pāŗbūvēšanu un beidzot ar visu latviešu psiholoģiskās attieksmes pāŗveidošanu. Man nav ne mazāko šaubu, ka šādas lietas var tikt izsappotas, bet man ir lielas šaubas par to, vai šādas lietas var tikt izdarītas. Un ja mēs par saviem pienākumiem izvēlamies neizdarāmas lietas, tad nu mēs riskējam kļūt par sappotāŗiem. Uzklusiet sekojošo piemēŗu no izcilā vācu filozofa Šopenhauera krāŗjumiem. Man liekas, ka tas skaidri parāda to, ar ko mēs riskējam, izvēŗoties neizpildāmus pienākumus:

"Iedomāsimies cilvēku, kuŗš, stāvat uz ielas, sev teiktu: 'Ir pulkstens seŗi vakarā. Darba diena ir beigusies. Tagad es varu iet pastaigāties, vai arī varu iet uz klubu; es varētu arī uzķāpt tornī, lai redzētu saulrietu; es varu iet uz teāŗi; es varu aiziet ciemos pie tā drauga vai pie šitā drauga; patiesi es varu arī izkriet laukā pa

vārtiem plašajā pasaulē un nekad neatgriezties. Es esmu tas lēmējs par šo, un šajos jautājumos man ir dota pilnīga brīvība. Bet tomēr, es tagad nedarišu nevienu no šīm lietām, bet ar tikpat lielu brīvību es tagad došos mājās pie savas sievas'. Tas ir gluži tāpat, it kā ūdens ar sevi runātu: 'Es varu mest augstus viļņus (jā! Jūfā un tikai vētras laikā), es varu strauji tecēt no kalna (jā! Tikai pa upes gultni), es varu krist lejā, putodams un šļākdams (jā! Tikai ūdenskritumā) es varu brīvi pacelties gaisā kā strūkla (jā! Tikai ūdensstrūklā), es varu, beigu beigās, izvārties un izgaist (jā! Tikai noteiktā temperatūrā); bet tagad es nedaru nevienu no šīm lietām, un es brīvpriecīgi palieku mierīgs un skaidrs ūdens diži ar atspīdumu.

Mums nav sevi jāamāna par savas izvēles plašajām iespējām. Mums nav jādomā par to, kā rīkotos kāds neeksistējošs iztēles patriots. Mēs esam mūsu Latvijas patrioti nevis savā iztēlē, pielāgojoties ideāliem, bet gan skaidri apzinoties to, ko mēs varam izdarīt, un to, kā mūsu rīcība iespaido mūsu līdzcilvēkus.

Turklāt, man liekas, ka Montrealas sabiedrība nav nemaz citādā situācijā kā, piemēram, Vecumnieku latviešu sabiedrība. Mums ir jāizvēlas par saviem pienākumiem tas, ko mēs varam izdarīt. Par lietām, kuņas mēs nevaram ietekmēt, mēs nevaram uzņemties atbildību.

Tagad ir laiks atgriezties pie jautājuma par 18. novembri. Tā ir īpaša diena mums visiem. Un mums ir pienākums godināt savu zemi un tās likteni. Šajā dienā izvēlēsimies par savu pienākumu tikai to, ko mēs patiešām varam izdarīt. Es uzskaitīšu pāris lietas, kas man liekas izdarāmas - mēs varam audzināt savus bērnus par labiem latviešiem; mēs varam veidot jaunas draudzības un nostiprināt jau esošās, mēs varam uzdziedāt un padejot, lai Montrealas latviešu sabiedrība kļūtu par saliedētu un uz kopēju mērķu izpildi vērstu cilvēku kopu. Mēs varam uzņemties atbildību par šiem pienākumiem, jo tie ir izpildāmi. Un mēs varam gaidīt. Mēs varam gaidīt, līdz kamēr kāds no mūsu vidus nonāk situācijā, kuņā viņš vai viņa var uzņemties atbildību par lielākiem pienākumiem. Tas negadas bieži. Montrealiešu pacietība ir vainagojusies ar skaistu šīs sabiedrības sasniegumu. Kā jau minēju iepriekš, mūsu prezidentes rokās ir daudz plašāka atbildība, jo viņa daudz vairāk var paveikt. Nenokārsim galvu par to, ka šobrīd mēs nevaram paveikt daudz. Mūsu vidū šobrīd noteikti ir kāds, kas to izdarīs vēlāk. Un šodien ar savām dziesmām un maziem jociņiem mēs veidojam šī cilvēka (varbūt zēna, varbūt meitenes, varbūt vīra brieduma gadus, vai plaukstošas sievas) apņēmību izpildīt savu pienākumu. Citu gadu lietas varētu mainīties, bet mums tagad par to nav jāuztraucas. Nāks laiks, nāks saprašana.

Es tagad labprāt nobeigtu savu runa par šo īpašo dienu - 18. novembri. Un vajadzētu pateikt ko skaistu. Un man šobrīd nekas skaistāks nenāk prātā, kā vienīgi prieks par jūsu jauko sabiedrību. Mēs esam latvieši un mēs runājam savā valodā. Un skaista nākotne nāks pati par sevi, līdz kamēr tai būs kur pieķerties - pie sabiedrības, kas izpildot mazus darbiņus, sīkus pienākumus, audzinot bērnus, precoties, dziedot un dejojot pacietīgi gaida to brīdi, kad lielu darbu paveikšana būs mūsu spēkos. □

Dr. Atis Zakatistovs

⊗ ⊗ ⊗ ⊗ ⊗ ⊗

MINIATŪRA

Jubilāre Latvija

Latvijas vārds skan tik mīļi, un viņai šodien ir dzimšanas diena. Šodien Latvija ir īpaši gērbusies, viņa ir tautas tērpā. Tajā Latvijā izskatās īpaši labi, viņai tas piestāv. Katra blūzītes rievīņa ir rūpīgi gludināta. Svārki ir tik spilgtās krāsās! Galvā ogām un dārzeņiem rotāta cepure, kuņu pati gatavoja. Kājās Latvijai pītas vizītes, kas mazliet berž, bet sāpes jau ir pārvaramas.

Ciemiņi esam mēs paši - latviešu tauta. Mēs viņai sagādājam īpašu prieku. Tik mīļa nav cita nekā. Latvija šodien dzird tikai mīļus vārdus. Redz viņa visu apkoptu. Katrs stūritis ir sakārtots. Karogs ir izkārtots pie katras ēkas. Tas apliecina cieņu pret Latviju. Visapkārt ir tik jauki, no karogu krāšņuma visa pasaule liekas siltāka.

Par cienastu viņa ir īpaši parūpējusies. Galds ir klāts ar rudenīgām lapām, tajā likti dārzeņi, augļi, ogas.

Latvijai katrs šodien ko novēl. Ari es. Lai Latvija paliktu vienmēr tāda, kāda līdz šim! Lai tikpat krāšņi zied puķes, lai tikpat mīļi dzied putni, lai tikpat zilas ir debesis!

Šodien viņa jūtas patiešām laimīga. □

Ance Reimane, 13 gadi
Smiltenes ģimnazijas skolniece

VIEDOKĻI

PĀRDOMĀJAMAS LIETAS

Pagājušo ziemu atnāca mūsu vecās eļļas krāsns gadskārtējais tūritājs (noskaņotājs) un pateica: "Ši ir nokalpojusi savu mūžu. Būtu labi, ja jūs skatītos pēc jaunas!" - Problēmas, problēmas. Kādu nu likt vecās vietā, vai dabīgas gāzes, vai elektrības, vai kāda cita veida? Liela gudrošana. Dabīgās gāzes ierīce maksā, apmēram, \$ 3000, eļļas uzrikte - apm., \$ 2000. Pēc lielas gudrošanas nobalsojām par eļļu.

Cik stipri Latvijai jāgaida uz NATO balsojumu? Pēc Ņujorkas Divtorņu katastrofas mainījušās ASV attiecības ar Krieviju. 22. septembrī Maskavā vizītē ieradās NATO ģenerālsekretārs Lords Robertsons, lai stiprinātu ASV un Krievijas militāros savienību (aliance). Viņiem jāsaprot, ka cīņas taktika ar savu kopējo ienaidnieku - atbībības kāro pašnāvnieku. Pirms šīs draudzīgās vizītes Maskavā Krievijas prezidents Vladimirs Putins Teksasā tikās ar ASV prezidentu G. W. Bušu (Bush) pārrunāt kopējās intereses jaunajā situācijā. Kāda būs NATO loma Eiropā, kur draudzīgi sadzīvo divas Lielbumbu Varenības? Liekas, ka tā ir pārdomājama lieta valstī, kuņā vienmēr ir bijis labu domātāju deficīts.

Esmu pārliecināts, ka pašreizējais demogrāfiskais stāvoklis Latvijā un aizgājušo gadu traģēdijas ir notikušas pateicoties labu domātāju un stāvokļa izvērtētāju trūkumam. Stūrgalvīgas ideoloģijas. Tās ir valdījušas un postījušas mazo tautiņu Baltijas jūras piekrastē. Fašistkungi, arī fašistkundzes ir lepnī soļojušas Rīgas ielās, ignorējot dabas likumību, ka katram fašistam stāv pretī divi antifāšisti un kaušanās, ja ne šodien, tad rīt, un tauta dilst. Stūrgalvīgām ideoloģijām jāvalda, lūzt vai plīst.

Juris Mazutis iepriekšējā MLB Ziņotājā, runājot par nacionālo stāju (NS), saka, ka "NS nav nekas vairāk kā tautas it kā 'spilgtākās' raksturīpašības", minot, ka "'letīņi - maza, zaglīga tauta pie Baltijas jūras'" Nezinu, kāpēc "zaglīga", drīzāk "antidomātāju tauta". Kuņā lielākā latviešu periodiskā izdevumā būtu draudzīgi un regulāri (no dienas dienā) izvērtētas mūsu lielās politikas par un pret alternatīvas? Kāds lielais tautas gudrinieks izlemj lietu un viss bars kā lemingi nesas uz priekšu.

Piemērs: kāds gudrinieks izlēmis, ka latviešu valodā lielā vācu komponista Bacha vārds būtu rakstāms kā Bahs un visi letīņi kā viens saka - "Bahs". Pārrunas par šo lietu? Nekādā gadījumā! Valodas cari un carienes saka "Bahs" un visi, kā aitu bars: "Bahs, Bahs." Latvieši mūsu dienās dzīvo valstī, kuņā individam (personai) pat ir liegtas tiesības lemt par sava vārda un uzvārda rakstību. Daži saka, ka tas esot pagātnes mantojums, jo, pieradušiem pie komisāru dūres, paradumu grūti atnest. Valodas komisāri joprojām rāda savu stingrāko stāju. Valstī ir pārkāptas individa pamattiesības: vārds un uzvārds pieder personai,

tas ir viņa ipašums. Vai Latvija meklē piemēru kādas austrumzemes despotu nosacijumā, ka Valoda ir dievs, bet cilvēks tikai radījums, kas kalpo Valstij un Valodai? Indivīds ir tik niecīgs, ka tam nav pat teikšanas par savu vārdu un uzvārdu.

Paldies MLB Ziņotāja redaktoram par drosmi dot lasītājiem Forumu. Labprāt uzzinātu, vai šāds brīvs Forums pastāv citos mūsu periodiskos izdevumos. Ne lasītāju vēstules, bet aktīvs un regulārs Forums? □

J. Jurjāns Purvins

+++++

IEKLAUSIES - DZIMTENE RUNĀ

Jau gadus desmit tu ķepurojies, cinies, ceri un mēģini uzrāpties uz zaļa zara, koka, kas pieder tev un tavai tautai, bet jaunas rokas, gan tavējo, bet vairāk tava tuvā kaimiņa, tevi rauj lejā, grūž zemē un ved tevi uz lielo sāpju un iznīcības purvu, lai pazustu no tev un tavai tautai dotā Baltzemes krasta. No sensenām dienām, neskaitāmās ciņās un kaņos tu esi apliecinājusī, ka šī zeme ir tava, tavi šie lauki un āres, tavas šīs druvas, tavi kalni un lejas, tava Daugava, Gauja un Venta, tavas pilsētas, ciemi un sētas, tavs Gaižiņš un lēnīgā Lielupe un tavas ir dzimtenes zilās debesis, kur pateicības dziesmu Radītājam skandina tavas zemes arāja tuvākais draugs un tavas zemes gaitu līdzgājējs cīruļis. Viņš tevi aicina neapstāties pusceļā, bet mērot ceļu līdz galam, pretim jaunam saules lēktam, pretim jaunai dienai, kas gan tuvojas gliemēža gaitā, brižiem soli uz priekšu, brižiem - atpakaļ. Tu jautā, kad tā pienāks? Tavi svētozoli ar varenām zilēm un sarkanbrūno lapu dižskabāriņi tevi māca būt cietam, rūditam, nelokāmam, pacietīgam. Tie vēl šobaltdien lepnī ceļ galvas pretim austrumu vētrām un svešumā dzimušiem negaisiem, kas gan nolauž pa zaram no tava koka, bet nespēj tos izraut ar saknēm un nogāzt. Tās gadu simtiem iestigojušas dzimtajā zemē, no kuņas vēl šodien nav izžuvušas tavu dēlu asinis, lietas mūžīgās Latvijas gaišākam ritam. Bet tā vietā atnāca tumsa un sarkana migla klāja tavus laukus un āres, tavas pilsētas. Veļu naktis tur sasauca, runājot prof. Edgara Dunsdorfa vārdiem, "Mūžīgo latviešu kaņavīru" dvēseles, klīdamas pa seno ciņu un vareno kauju laukiem - Nāves salu, Tīrelpurvu, Pārdaugavu, Cēsīm, Ventas krastu, Mores, Durbes, Lestenes un beidzot granātu izvagoto Kurzemes krastu. Tiekoties tās stāsta viena otrai par asiņainām dienām, upuriem, sāpēm, ciešanām, zaudējumiem, šaubām, neziņu un arī varenām kaujām un uzvarām. Tās stāsta tev arī ko citu - cenu, par kādu pirka Latvijas brīvība un cik daudz atdots, lai tā pastāvētu vēl šodien netaišnības, akuma un jaunuma piesētā pasaulē, kur devēju vietā krēslos iesēdušies rāvēji, pašlabuma meklētāji, anđelmaņi, nodevēji, tevis nīdēji, kas tevi - svētā, mūsu asiņu glabātāja zeme - Latvija, aizveduši uz gada tirgu daudzsolīšanai, lai par tev piederošo, tagad iztirgotu māju un klēšu pārdoto naudu sev celtu greznas, it kā gaismas pilis, kuņām apkārt gurdz nabadzība, posts un viltība. Bet jaunie Latvijas ozoli nav vēl iesakņojušies, lai stātos pretim skaudriem un nežēligiem austrumu, visu iznīcināt draudētājiem vējiem. Ja mēs spētu piedzimt no jauna vai piecelties no zināmo un nezināmo vietu kapenēm, mēs tevi aizstāvētu un sargātu, mūsu māte, mūsu dzimtene, kā toreiz pirms 57 gadiem Kurzemes kauju laukos. Ja tikai spētu piecelties, mēs stātos pretim jaunumam un netaišnībai, kas tevi iedzinušas bezjēdzības tumsā, izmisumā un postā un vēl šodien drupina kā satrūdējušu praulu. Tur, kādreiz tavu ziedošo druvu un dzelteno kviešu lauku vietā šodien rēgojas atmatas un tavas skaistās mājas pārvērstas graustos, vēl liecina, ka tur reiz dzīvoja bijīga un laimīga latviešu tauta. Veļu naktis mums tiekoties, savās atmiņās pārstaigājam tavu

balto bērzu biržu tekas, izjūtam tavu liepu ziedu smaržu un raugāties tavu zilo rudzpuķu daudz solītajās acīs un klausāties stalto jūrmalas priežu mūžīgā šalkšanā. Ja tikai mēs spētu piecelties, mēs tevi atkal uzceltu tādu, kāda tu biji mums aizejot, skaista, stalta, tīra, baltajā Vidzemes linu audeklā tita, tu, mana dzimtene. □

Skrastiņu Indulis

+++++

DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA PIEMIŅA

Jau pagājuši kādi 60 gadi kopš Latvijas pirmā ministru un pēdējā valsts prezidenta Kārļa Ulmaņa mocekļa nāves apcietinājumā Padomju Savienībā. Brīvās Latvijas ienaidnieki gribēja iznīcināt latviešu dižo valstsvīru, kas tai ticēja 1918. gadā un ar savu darbu un priekšzīmi nākamajos 20 gados ciniņās par mūžīgo Latviju. Viņu iznīcināja ne vien fiziski, bet centās iznīcināt arī atmiņas par viņu, viņa piemiņu. Tā apspiedējiem bija bistama, jo ideja par mūžīgo Latviju, kuņas pamatā bija aicinājums būt vienotiem un augt Latvijai, bija jau dziļi iesakņojusies.

Pat pēc 50 okupācijas gadiem brīvās Latvijas paaudze atceras mūsu tautas ziedu laikus un to aicinātāju - Kārli Ulmani. Šī paaudze grib saglabāt Kārļa Ulmaņa piemiņu un celt viņam pieminekli. Tas ir cildeni, bet neviens akmens pieminekļis vien nespēj saglabāt piemiņu. Tai jābūt cilvēku sirdīs. Kāda nozīme piemineklim, ja tam gaņam ies nezinīgi, vienaldzīgi vai pat naidīgi cilvēki?

Jāsāk atkal no sākuma Latvijas skolās. "Ja mēs gribam, lai Latvija nepaliek tikai pārejoša parādība, tad jaunatnē jāieaudzina varoņu paaudzes ideāli, domas un likumi," jau 1933. gadā teica Kārlis Ulmanis. Apzinādamies nacionālās jaunatnes nozīmi Latvijas nākotnē, viņš arī teica: "Gādāsim, lai jaunatnē ieaudzinātu valstisku apziņu, mīlestību uz tautu un valsti, lai jaunatne ieaug skaidra apziņa, ka pašu valsts ir ķīla un drošība uzplaukumam, pilnības sasniegšanai tautai un katram par sevi atsevišķi."

Rūpēs par jaunatni un tautas attīstību Kārlis Ulmanis 1935. gada 28. janvārī griezās pie tautas ar savu Draudzīgo aicinājumu: "Neaizmirsīsim savu pirmo skolu!" Pildīsim viņas grāmatu apcirķņus, balsināsim vecās skolas pelēkās sienas, baltās tad greznosim, lai jaunās sirdīs aug lepneums un dzirkst prieks." Un trīs gadus vēlāk viņš vēl atgādināja: "Gādāsim, kā un kur katrs varēdams, lai Latvijas skolas patiesi būtu tā kultūras svētnīca, kas aicina, mudina gatavo un stiprina mūsu tautas dēlus un meitas cēliem darbiem tēvzemes labad." Tagad tas vajadzīgs vēl vairāk kā jebkad.

Pirms akmeni kalta pieminekļa Kārlim Ulmanim ir vajadzīga piemiņa viņam tagadējās Latvijas paaudzes sirdīs. Palīdzēsim to celt Latvijas skolās, sekodami Kārļa Ulmaņa Draudzīgam aicinājumam. Lielākais un pastāvīgākais pieminekļis viņam būs Draudzīgā aicinājuma idejas uzturēšana un piemiņa. Arī šie ir viņa vārdi: "Laba grāmata modina cilvēka gaišos spēkus."

Diemžēl, pašlaik Latvijas skolu, sevišķi laukos, materiālais stāvoklis ir tāds, ka nav naudas jaunu grāmatu iegādei skolu bibliotēkām. Mēs varam palīdzēt. Palīdzības akcija "Latviešiem Latvijā - Latvieši Kanādā" var izkārtot Latvijā izdotu grāmatu iegādi par vietējām cenām, kuņas piegādās skolām pēc ziedotāju norādījumiem. Ziņas par grāmatu sarakstiem, cenām un kā izdarīt samaksu sekos drīzumā.

Palīdzēsim skolām audzināšanas darbā ar labām un celsmīgām grāmatām! Draudzīgā aicinājuma piemiņa Kārlim Ulmanim būs paliekamākais pieminekļis tautas apziņā un sirdīs uz paaudžu paaudzēm. □

Māc. Arveds Celms,

"Latviešiem Latvijā - Latvieši Kanādā"

+++++

Kārļa Ulmaņa
piemiņas muzejs
Pikšās

PAR KO? (VAI: MŪSLAIKU MISTROTĀS MISIJAS)

Faith in holy cause is to a considerable extent
a substitute for the lost faith in ourselves.

- Eric Hoffer, *The True Believer*

Nezinu, kā tas notiek Jūsu mājās... un Jūsu ģimenēs, radu, draugu, darba vietas un sabiedrības iecirkņos, bet mūsu elektroniskā 'radārā' (epastā) arvien biežāk iepeld aicinājumi 'saistīties ciņā pret', vai 'darboties par labu'... un vērtīgu pasākumu saraksts ir gaŗu gaŗais. Tāpat, diemžēl, šaubīgo, klaji šmaucīgo. Bieži vien grūti sazimet 'kas ir kas'. Divainākais: viena daļa tādu afišu ierodas 'forwarded', ejot cauri *latviešu* epasta adresēm - it kā mums pašu projekti būtu noslidējuši zemākā prioritātē, vai par tiem tādā veidā neziņo... kamēr 'kosmisko' pieteikums, šķiet, cirkulējam ar lielu prieku.

Reiz pastā pienāca vienkārši uzsaukumi ar pievienotām ziedojumu vākšanas aploksnītēm; tagad ierodas epasta 'ziņojumi' un norādes. Reiz vāca naudu (arvien tā, padodiet tikai kredītkartes numurus...), bet tagad arī pēc sirdsapziņas stīgu pastrinkšķināšanas uzdod 'pienākumus', piem., paziņu vervēšanu, 'misijas' tālāku propagandēšanu. Kādos nolūkos? 'Lai pasaule nav slīktāka vieta', 'katram jānes atbildības daļa', 'viens glābs daudzus', 'nelaimīgais neizturēs', 'vienreizēja izdevība', 'ārkārtēja krīze' utt. Liekas, ka notiek jauna veida agresīva jūtu 'mobilizācija', kas patīkamības līmeni līdzinājas telefonisko piedāvājumu birumam tieši vakariņu laikā. Un liekas arī - bez lielas apdomas - ka ienākušo elektroniski sūtām 'uz priekšu' paziņām. Nu, jā... vairāki taču bridina, ka 'labvēlības loks nedrīkst pārrauties', citādi viss pagalam. Un, kā nekā, uzsaukumu jau (zinot, nezinot) 'atbalstījuši' pazīstami cilvēki...

Ņemsim priekšā tipiskas tāda epasta sērijas:

* 'Tekošas vēstules' vāc parakstus protestiem pret Talibanisku sieviešu apspiešanu (arī šacha un mūzikas likvidēšanu) Afganistānā un citās 'fundomusulmaņu' zemēs. Par pazeminātu sieviešu statusu tādās šaubu nav, bet riņķojošais epasts palīdzību nenesis. Kontaktējot vietējos politiķus, Amnesty International, Sarkanā Krusta organizāciju, ANO cilvēktiesību nodaļu, UNESCO. Kad avizē šīs pušes aizbildņi murmina: 'stingrs reliģisks režīms', re, 'sievietes pasargās no izmantošanas' (!) 'salīdzinājumā ar rietumu izvirtību', utt. - sūtiet redakcijai 'raķeti'.

* Nav tāda firma, kas pārdod \$ 200 cepumu recepti un 'peļņu' noziedo nabagu aprūpei. Labas receptes ir mums visiem. Dzidrās Zeberīņas 'Cepumi - kā vēl nekad!' ir klasisks sakopojums. Receptomāni var piedalīties apmaiņās pie timekļa adreses www.bl.net/forwards/cookie.html. Ziedojiet cepumus tieši draudzes bazāram. 'Receptomīglu' nepūšiet tālāk.

* Nevienam Niģērijas (Zimbabves, Sieraleones) ierēdnim (disidentam, ārstam, padomniekam) nav 'izdevies'

kaut kur noslēpt (izglābt, pasargāt) naudu (zeltu, dimantus), miljonus, kas gaida Jūsu 'starpniecību', lai 'tiktu drošā vietā' rietumos. Dabīgi, solīta atlīdzība (procenti), bet vispirms jāsedz daži izdevumi... Trīs tādus ziepētājus jūlijā arestēja Toronto. Apšmaukto \$ 5M nav atrasti. Līdzīgi 'piedāvājumi' nav apstājušies. Starplaikā isto Afrikas izlaupišanu veic 'augstākos limeņos'.

* 'Make a Wish' fonds dara labu darbu, tāpat 'American Cancer Society', bet ne viena, ne otra organizācija nav solījusi 3 centus (pat piecus) par katru 'tālāk sūtītu' epastu ar 'svarīgām ziņām'. Padomājiet: abas *vāc* naudu, nevis to izdala - un kā lai viņas vispār uzzinātu, cik epastus Jūs esat apgrozījuši? Izbeidziet tādas muļķības. Tās traucē vairāku vērtīgu pasākumu rocību un bojā viņu labo slavu, pie tam tik tālu, ka daži spiesti ierīkot '800' telefona numurus, lai lētticīgiem varētu paskaidrot dzīves 'istenību'.

* Ja NASAs jaunākā (priekšpēdējā, senāka, arī krievu, franču, ķīniešu) rakēšu avārija tiešām būtu izplatījusi indīgus plutonija putekļus pāri visam ASV austrumu krastam - vai pirmā vieta, kur mēs tādu bailīgu faktu uzzinātu būtu anonīmā AOL (America OnLine) 'riņķa vēstule'? Pat ja 'dzirdēts no ārsta, traumas centra'? Tad jau jānotic, ka Elvis arī kaut kur vēl apgrozas...

* Krēgs Šergolds (Craig Shergold) vai Šermanis, Šervuds, utj., šobrīd Anglijā nemirst no vēža slimības, arī ne no kā cita un būtu pateicīgs, ja tiklu braukātāji izbeigtu viņam sūtīt laba vēlējumus. Viņš sen vairs nav 'mazs, nespēcīgs bērns'. Tāpat ar pamesto Džoniju Hjūstonā, 'bezprivileģiju Lubo' Belgradē, 'apdraudēto Linpinu' Šanghajā, mazo meitiņu Ņujorkas slimnīcā, kas sūta 'bezcerības dzejoļus' un 'nelaimes plakāta bērnu'. Mēs zinām, ka viņiem cenšas palīdzēt vesela rinda krietnu, godīgu organizāciju, draudžu, individu. Nav ko pa tikliem plāties. Stājaties isto palīgu rindās!

* MADD (Mothers Against Drunk Driving), cietumnieku (arī lauksaimnieku, zvejnieku, 'miksto', studentu) 'tiesību', franču valodas 'uzspiešanas' un/vai 'angļu aizstāvēšanas' (paraleli: monarchistu pretenziju), ieroču reģistrēšanas/brīvlaišanas, tālbraucēju šoferu/kraŗu kontroles, ierobežošanas u. c. tmldz. centieni neko nepanāk ar 'tiklu sūdzībām'. Viens un vienīgais ir un paliek - tiešs, neatlaidīgs politisks spiediens (sākot ar pārstāvi pilsētas, rajona domē; tad ejot pie provinces un federāliem deputātiem), kas pieprasa saprātīgus likumu un reglamentu maiņas. Lielā mērā to pašu varētu teikt (gan piesaucot lietpratējus) par mākslīgi uzlabotu ('ģenētiski piešpricētu') ēdamvielu, atsevišķu kustoņu 'aizsardzības', piesārņošanas gadījumu (pēdējā laikā - ūdeņu), televīzijas un tiklu 'rupjību', policijas 'brutalitātes' u. c. trauksmēm. Savstarpēja čalošana ir 'cēlo sentimentu' ventsils, nekas vairāk. 'Biezo pauŗu apmasēšana', atbildīgo kaunināšana, birokrātijas izkustināšana - pavisam kas cits.

* Lielas firmas nevērvē klientus ar epasta 'riņķa vēstulēm', nedz arī piešķir prēmijas par (it kā viņu padotu) glaimojošu aprakstu piesūtišanu radiem un draugiem. Microsoft vadonis Bills Gāits (Bill Gates) nav solījis \$ 1000 'aktīvākajam atbalstītājam' (it kā viņa monopolam tādi vajadzīgi!). Tāpat Dizneja organizācija nepiedāvā samaksātus atvaļinājumus, Nokia - brīvus mobilos, MTV un Much Music - rokkoncertu biļetes, Gap - tīnišu, jupiju drēbes. AOL - uz mūžu brīvu ieeju tiklos, utt.. Nav programmas, kas var izmeklēt un apstiprināt, cik reizes viens muldošs epasts pārsūtīts un kas to darījis. Nedariet to, arī ja paziņa mūdiņa - 'gadījumā, ka tur kas tiešām ir'. - Nav. Arī ja teikts 'esam pārbaudījuši, lieta legāla', vai (vēl stubāk) 'pazīstam advokātu, kas galvo, ka tā jābūt, citādi Microsoft/Dizneju/Nokia utt. sūdzētu tiesā'. Nav pārbaudīts. Nesūdzēs, nav par ko. Un netiks nevienam nekas. Nav arī bēbišu formulas ražotājs, kas elektroniskas 'sūdzības' izlīdzina ar sāpju naudas čeku nākamajā dienā. Netērējiet laiku, ar tādām dražām nepiebāziet draugu epastus!

* KFC tiešām cep 'istas vistas'. Kāpēc tad mainīts nosaukums (no 'Kentucky Fried Chicken')? Nav noslēpums: 'Fried' dēļ. Veselības grupu propaganda saka - 'fried' ēdiens ir bīstams. Tāpat 'fried' tā vista vien ir, nekas produktā nav mainījies, bet 'KFC' tam 'F' brauc 'ātri' pāri un ir viegli atminams lozungs. Varbūt ļaudis, kas 'ietur režīmu', nemaz nemanīs un turpmāk 'C' gabaliņus baudīs bez sirdsapziņas pārmetumiem... Viss.

* Nepastāv nekāds (ielas, mocīku, melno, dzeltenu, iedzimto) bandas rituāls, kas jaunus biedrus uzņem tikai pēc tam, kad tie noslepkavojuši motoristu, kas nakti bezuguņu pretimbraucējam uzmirksķinājis savas kā atgādinājumu. Tādām bandām ir pulka izdevīgāku pasākumu.

* Ņuorlinsā (New Orleans) nenotiek organizēta nieru zagšana. Neviens tur līdz šim nav atmodies leduspilnā vannā ar rētu sānos - arī ja drauga draugs zvērē, ka tas noticis paziņas brālēnam. Nav. "The National Kidney Foundation has repeatedly issued requests for actual victims or organ thieves to come forward and tell their stories" - Neviens nav pieteicies. Neviens. Skat. tiklos urbanlegend.tqn.com/library/weekly/aa067997.htm - trācis nenorimst. Varbūt Ķīnas gulagos vēl tādā veidā 'operē' (piedošanu!), bet viņiem jau olimpiādes piešķiršanas dēļ būs jālabojas...

* Nav tāda lieta, kā 'oficiāls' RCMP brīdinājums sakarā ar ķīniņu apmeklēšanu Montrealā (tāpat no FBI par Vašingtonas, Ņujorkas teātriem, Interpola par Romas, Istanbulas, Berlīnes), kas brēc 'Uzmanīgi!' un galvo (no 'absolūti drošiem izmeklēšanas avotiem'), ka vietumis sēdvietās iespraustas adatas, kas iedūras kinopatronu ciskās... un pēc izvilkšanas var izlasīt tām uzliktu lipekli, kas lepojas: 'jūs nupat tikāt inficēti ar HIV virusu!'. Nav. Izbeidziet cirkulēt tādus idiotismus. Ķīnišos var ciest visādas nelaiņas - augstas ieejas cenas, neticami sliktas Holivudas filmas, kurpju iestigšanu gridā izlietu dzērienu sirupā, tīnišu troksni - bet vienīgais, kas tur var 'pielipt' ir sēdekļos pamesti kaugumijas vistokļi.

* Lūdzu! Procter & Gamble firma nav sātānisks kults, firmas logo nav sātānistu 'štempele', lieki tās produktus boikotēt. Tāpat (ik pa laikam) ar citām 'simbolu trauksmēm'. Calvin Klein smāķu uzliesšana noteikti nepārnes cilvēku 'citā pasaulē', Rolls-Royce neiekūlās bankrotā tāpēc, ka dārgās mašīnas pirka tikai divu atmuguriski salikto 'R' simbola 'apburtie'. Drošību tādā ziņā nedod Sv. Kristofera vai cita (īpaši pasūtīnāma) pie ekrāna piekārtā 'anti-ļauņāgara' medaļa. Tomēr ir tiesa, ka Vatikāns apsveķ Sevīļas Sv. Izidora nozīmēšanu kā īpašu datoru lietotāju un tiklu braucēju apsargu. Ej nu sažini...

* No otras puses... nav nekur tāds 'mahariši' (austrumu svētais, orienta mistiķis, evaņģelists, brinumbērns, psihisku spēku 'apdāvinātais', motivāciju speciālists), kas ar saviem pa tikliem piegādātiem padomiem - dabīgi, pret ziedojumiem - varētu garantēt ilgu mūžu (veselību, auglību, atpestīšanu, izārstēšanu, kontaktus ar 'viņpasauli', izšķirīgu 'gaismas momentu', mieru, stresa atvieglināšanu, dzīves noslēpumu atklāšanu, 'kosmisku saprasmi', utt.). Viss tas ir nelaimīgu cilvēku prasta izķēmošana, krāpšana. Līdzīgā garā (piedošanu!), 'riņķa sprediķu' un 'domu graudu' piespēlēšana (aktīvākie: jehovieši, mormoņi) nespēs 'glābt dvēseles', 'parādīt ceļu', utt. Sena latviešu lūgšana pazemīgi aicina: svētībī!, gaišībī!, nāc pie manis istabā. Ne viena, ne otra nepienāks kā tiklos pasūtīnāms objekts.

* Kārtējo Afrikas (Āzijas, tuvo austrumu) civilkaņu (genocīdu, badu, slimības sērgu) nenovērsis epasta vēstulju plūdi un nav 'centrs', kas tādas 'akcijas' koordinē. Nekādas maiņas neiekustinās tie paši vecie, nogurušie protesti. Nopietnus bojājumus nejaudā salāpīt tradicionālie (pārāk bieži apzagtie) 'palīdzības avoti'. Daudzās valstīs vispirms jānomaina izkurtuši, represīvi, cilts piederībā (un reliģijā) iesakņojušies režīmi, jābeidz tādiem sniegt atbalstu un pārdot bruņojumu. Godīgu 'attīstītas pasaules' stāju panāks bezpartejiska pilsoņu uzmanība katrā valstī pēc kārtas, saucot politiķus pie atbildības. Vārdu sakot, ja tādā ziņā tiklos kaut ko 'organizē', pirmā vietā vajadzētu izvirzīt maiņu panākšanu pašmāju ārpolitikā.

* Patiesība un meli, kā no kuņas puses... Pastāv tiklu lapas un cirkulē epasta 'deklarācijas', kuņas vienam un tam pašam notikumam (konfliktam, vēsturiskam stāvoklim, 'problēmai', apsūdzībai, traģēdijai, netaisnībai) piešķir diametriski pretējus 'izskaidrojumus' (noliegumus, atspēkojumus) un cenšas otru pusi nomelnot (izsmiet, apvainot). Tekoši 'partneri' tādos pasākumos bijuši žīdi un arābi, iru konflikta abas puses, Jugoslāvijas eksplozija piedalījās 3-4 'bumbotāju' frakcijas; gandrīz katrā Rietumu valstī berzējas pro- un pretimigrācijas aprindas (veselības pakalpojumu, izglītības, drošības, diskriminācijas, dzīves stila, darba tikuma) 'krīzes' biznemeņi vairo arodbiedrības, strādnieki - firmas, ārsti - valdības, skolotāji - ministrijas, studenti - skolas, policisti - tiesas un likumus, katra specgrupa - visu sabiedrību un, riņķu dejā, garīdznieki - veikalniekus, finacieņus un valdības. Ir arī absurda: Latvijā palikušie krievu kolonisti sūdzas, ka tiek ierobežotas viņu 'cilvēktiesības'... Kā viens stipri noguris lietpratējs reiz teica: tādas lietas 'sakompotēt' tiklos padodas tik pat viegli, kā publiskās labiercībās rakstīšana uz sienām - un sniedz tik pat vērtīgu informāciju. Ja nav drošu pierādījumu, dokumentu, liecību, atsauksmju - no sākuma jāpieņem, ka izliktais būs vienpusīgs vai klaja propaganda. Nav 'tā' tikai tāpēc, ka kāds to 'apgalvo'. 'Tas', kas skaļi parādījis un tiklos riņķo kā pats nelabais reti būs patiesība. Neizplatiet tendenciozo, ja tas nav pārbaudīts. Drīzāk - sūtiēt to atpakaļ ar plauku.

* Pēdējā laikā radikāļi un nacionālisti saskatījuši Pasaules tirdzniecības organizācijas (WTO), lielfirmu un banku centienos 'jaunas pasaules kārtības' veidošanu, pie kuņas indivīdiem nebūs nekāda teikšana un 'suverēnām' valstīm - arvien mazāk. Sietlā, Vankuverā, Prāgā, Kvebekā, Gēteborgā protestētāji izgāja ielās pret 'globalizāciju'. Tomēr, t. s., 'Chaos, Inc.' darbojas divas ievirzes - anarchistu, provokatoru/kaušļi. un grupas, kuņas miemilīgi atgādina, ka nepatīkamas maiņas veido 'neievēlēti spēki', bez pilsoņu piekrišanas. Abām tiklos 'organizējoties' (skat., piemēram, www.tao.ca/~ridefree/summithop/ un rage.protest.net), apgrozās visādi saukļi, daudzas un dažādas 'akciju programmas'... un ir jāprot atšķirt to, kas 'mo-

bilizē' uz nākošo grautiņu, no tā, kas prasa demokrātisku - ne tikai momenta 'vadoņu' līdzdalību maiņu apspriedēs.

* Pievienosimies atkal lietpratējam: ja pienāk uzbāzīgs epasts ar draudu - tūlīt ziņu (aicinājumu, uzsaukumu) jāpavairo un jāsūta tālāk (tik un tik cilvēkiem tādā un tādā laika sprīdī), 'citādi var notikt kaut kas ļauns' (projekts nojuks, nelaimīgie cietīs vēl briesmīgāk, ilgi mocīs sirdsapziņa)... atbildēsim: 'personīgi garantēju, ja reiz sastapsimies kādā tumšākā sānielā, kaut kas ļauns tiešām notiks - *tev, draugs*. Protams (un diemžēl) izredzes nav spožas, ka uzbāzīgais atbildi saņems, jo sūtītāja koordinātes un 'parakstu' viegli slēpj un vilto. Bieži tādus mēslus laiž vaļā no e-adresēm, kuŗas ātri 'pazūd, no 'pārsūtītājiem' un 'vairumsveriem', kuŗi atbildes vispār nepieņem. Asa atbilde var arī nejausi atstumt vienu otru labu draugu, ja tas iepīst tādā 'epiesārņošanā'...

* Ja tomēr ir absolūti nepieciešams vai vēlams kādu 'riņķa gabalu' sūtīt tālāk, laipni lūdzu: a) no pašas augšas noņemt visas adreses, kas pēdējo 6 mēnešu laikā to saņēmušas; b) nesūtīt 'kā atbildi' (jo tad tie paši cilvēki visu gubu saņems no jauna); un c) pieklājības labad no teksta izgriezt lielas, gaŗas '...' un '>>>>' zīmju rindas, kas rāda, cik reizes sūtījums jau atkārtojies.

Derīgu un nederīgu ziņu satiksmē slēpjas virusi un 'tārpi' (worms). Pēdējie 12 visbīstamākie izplatījušies pateicoties 'drošības caurumiem' Microsoft Explorer/Outlook kombinācijā, daži pārņēma 'trāpītās vietas' epasta adrešu grāmatu un sevi nosūtīja tālāk visiem 'radiem un draugiem'. Tātad, neviena epasta vēstule nav automatiski droša (arī ja ierodas no 'pasīstamas adrese'), un katram 'tikliniekam' jāspēŗ soļi, kas nepatīkamiem pārsteigumiem liegs 'ieejju'.

Pirmais: jālieto atsevišķas programmas - vienu 'lapu apskatei', citu - epastam. *Otrais:* abām klāt - spēŗīgu, vienmēr 'uzsvaidzinātu' anti-virusu programmu. *Trešais:* jāievāc informācija - ne no 'pazīņām' vai baumām (AOL par virusiem neko nezina, frazei 'AOL galvo...' nav nozīmes), bet no firmām, kas virusus 'pazīst' un tos apkaŗo, piem., Norton/Symantec (timekļa adrese: www.symantec.com/avdenter/index.html). *Ceturtais:* informāciju 'jāpietur' - neizplatisim nepārbaudītas trauksmes, arī ne šķietami 'istas' ziņas. Jaunākās var vienmēr uziet drošā vietā. *Piektais:* disciplīnu! Epasta virsrakstā redzam 'Good Time', 'It takes Guts to Say Jesus', 'Merry Xmas', 'Claim your Prize', 'Greeting Card', 'Virus Warning', 'Cute Screensaver', 'Valentine', 'Free Certificate', 'Love Letter', utt., izklausās jauki un interesanti, bet... uzmanīgi! Daŗs tāds 'ienākošais' būs parasta draŗa, bet katram pievienojumam (attachment, enclosure) jātuvojās ar ugunsdrošiem cimdiem. Absolūti nekad nedrīkst 'atvērt' un 'izmēģināt' pievienojumu (it īpaši Windows '.exe', Word 'macro' formata), ja tas nav vispirms rūpīgi pārbaudīts - un būtu gudrāk to 'bez pieskāriena' tūlīt lidināt miskastē.

Nu - tā. Tikli un timekļi daudz mums dod, daudz sola. Tajos apgroŗas un ir pieejama vērtīga informācija (iespēŗjas varētu sistemātiskāk izmantot par labu latvieŗu projektiem mūsu izkaisītās saimes 'sasaukšanās' reizēs), bet turpat arī izliktas nepārbaudītas 'ziņas', provokācijas. Turpat klaji melo un kūda. Bez epasta šodien nāktos grūti veidot darba un ģimenes sadzīvi - bet tajā arvien bieŗāk 'iemaisās' stulbais un blēdigais, ievazāŗas piedauzīgi veikalnieciskais, uzbāzīgi piepeld baumas, brīdinājumi, vilinājumi, borēŗas visādu misiju 'pārlicības'. Satiksmei lidzi, kā nelūgti ciemiņi, var ierasties nejaukas, lipīgas 'slimības'.

Varbūt pats bīstamākais nav tieŗše ļaundari, nedz arī neapdomīgo rīcība, bet rezultātā manāms 'elektronisks pagurums'... saka: ja lieta tik nedroŗa, nepatīkama, tik nopietni jāuzmanās - nu, izvairīsimies. Nepiedalīsimies. Tādā

veidā svarīgām, vērtīgām ziņām saŗaurināŗas ceļŗ, izplēn atsaucība. Kad tās ierodas - būsim jau izslēŗģuŗies un pārģājuŗi 'piesardzīgi vienaldzīgi' rindās. Ja neuzmanāmies, neesam pacietīgi, neinformējamies un aktīvi nepretojamies, no seŗģām un attālām pozīcijām mūsu iespēŗju kropļoŗanu panāks... idioti. □

2001. gada jūlija

Juris Mazutis
Otvā

TRĪSREIZTRĪS

ASV 3X3 PADOMES SĒDE

2001. gada 20. oktōbrī notika otrā ASV Trīsreiztris padomes sēde. Padomi dibināŗa 1999. g. 25. septembrī. Daŗģadu apstākļu dēļ klātienē sēde 2000. g. nevarēja notikt. Tās vietā padomes locekļi izmainīŗa domas vairākās elektroniskās sēdēs.

Sēdē piedalīŗas visi ASV Trīsreiztris padomes locekļi: Inģrīda Jansone, Amanda Jātniece, Ieva Johnson, Laila Medne, Arnolds un Līga Ruperti un Lilita Spure.

Par jauno padomes priekŗsēdi ievēlēja Amandu Jātnieci. Viņa 3x3 nometnēs Ģaŗezērā piedalīŗjusies jau kopŗ 8 gadu vecuma, gan kā dalībniece, gan ievirŗu un nometnes (2000. un 2001. g.) vadītāŗa. Sīrsnīgu pateicību saņēma Inģrīda Jansone, padomes pirmā priekŗsēde.

Padome pārrunāŗa veidus, kā 3x3 piesaistīt jaunus dalībniekus, it seviŗķi, kā sasniegt tos, kas latvieŗu laikrakstus nelasa. Ģoti seŗģmīga űai ziņā izrādīŗjusies Katskiļu nometne, kur 2001. g. pirmo reizi piedalīŗas 23 ģimenes, pat vairāk kā 2000. gadā, kā arī daudz jaunieŗu. Jāievieto informācija par nometnēm vietēŗos biļetēnos, Latvians Online, Toronto Ziņās un vairāk jāpopularizē 3x3 māŗas lapa <http://www.3x3.lv>, jāpieģģādā informācija organizāciju sanāksmēs, latvieŗu skolās un Ģaŗezēŗa Vasaras vidusskolā.

Padome pārrunāŗa 2001. g. notikuŗšās nometnes Ģaŗezērā un Katskiļos, par kuŗām raksti jau bijuŗi presē. Abas nometnes bija seŗģmīgas. Dalībnieku skaita ziņā Katskiļi tālu pārspēja Ģaŗezēŗu. Programmas abās nometnēs bija labas. Katskiļos visas nodarbības tik labi iekļāvās Latģales temā, ka nākoŗšā gada temai izvēlēta Kurzeme.

Diemŗēl, 2002. gadā abām nometnēm atkal jānotiek vienlaicīgi, laikā no 11.-18. augustam, jo 3x3 ir jāpiemēroģas pārēŗģām aktivitātēm Ģaŗezērā un Katskiļos. Tas nozīmē, ka nevar aicināt tos pašus āŗzemju lektoros uz abām nometnēm un dalīties ceļā naudas maksāŗanā. Nometņu vadības maiņas 2002. g. nav paredzētas. Katskiļu nometni vadīs Inģrīda Jansone, bet Ģaŗezēŗa - Amanda Jātniece.

Padome priecāŗas, ka 3x3 kustībai pēŗ pāri par 20 gadu pastāvēŗšanas ir radusies jauna atvase - Kanadā pirmā 3x3 nometne notiks no 2002. g. 30. jūnija līdz 7. jūlijam. Padomes locekļi Kanadas 3x3 rīkotāŗģam nosūtīŗa sveicēnus un laba vēlējumus, kā arī piedāvāŗas ar padomu.

ASV Trīsreiztris padomes sēde bija raŗģīga un interesanta. Atzina, ka tikŗšanās reizi gadā, rudeni, ir vajadzīga, lai varētu pārrunāt daŗģāŗus jautājumus un meklēt risinājumus Trīsreiztris darbības paplaŗināŗšanai un uzlaboŗšanai.

Līga Ruperte,

ASV Trīsreiztris padomes vārdā

NĀKAMVASAR - VISI UZ SKRUNDU!

Tā ir neliela un pati jaunākā Latvijas pilsēta, kas atrodas Kuldģigas rajonā. Piecus kilometrus no tās centra atrodas jauka, lielos kokos ieskaŗta vieta - Skrundas arodvidusskola, kas arī kļuvusi par 3x3 nometnes māŗvietu no 30. jūnija līdz 7. jūlijam.

Nometnes tema būs - ar sauli kaņavira zobenā, jo šī ir vieta, kas cieši saistās ar plkv. Oskara Kalpaka vārdu. Šī ir vieta, kur Latvijai atgūstot neatkarību, vēl bija palikusi Krievijas armija. Vieta, kas izskanēja aiz Latvijas robežām ar Skrundas radiolokatora uzspridzināšanu. Šī ir vieta, kur vietējie cenšas atjaunot izpostītos laukus un stāda kokus.

Gatavojoties nometnei, esam atraduši sirsniņu vietējo atsaucību - paši skrundenieši vēlas, lai pie viņiem atbrauc latvieši no malu malām, lai redz, kas te vērtīgs, lai var apgūt vietējo folkloras mantojumu. Tas Kuldīgas pusē ir bagātīgs. Bez Skrundas, Laidu, Rudbāržu folkloristiem nometnes dalībniekiem būs iespēja darboties kopā ar slaveņajām suitu sievietēm. Nometnē būs gan tradicionālās ievirzes - ģimeņu seminārs, reliģija un ētika, latviskā virtuve, keramika, floristika, teātris, latviskie danči, aušana ar un bez stellēm, koka darbi, ādas apstrāde, rotu kalšana, bet arī cepušu pišana no doņiem, dabas taku iepazīšana un novada muižu piļu apmeklējumi utt..

Protams, būs ekskursija, būs koku stādišana, būs dažādas izstādes, interesantas vakara programmas un pēc tam - jestra nikšana ar dziedāšanu un dančiem.

Nometnes mājvietā ir ļoti labi sadzīves apstākļi - istabiņās varēs dzīvot pa diviem, trim, četriem, kā katrs savā vēstulē būs norādījis. Ja vēlēsaties, varēsīt dzīvot arī pie vietējiem. Netālu tek Venta, kur karstā laikā, kāds parasti mēdz būt jūlija sākumā, varēs atveldzēties. Skolai ir arī pirts, kas darbosies visu laiku. Tāpat uz vietas būs sava kafejnīca un medicīnas punkts. Skolai ir lieliska sporta zāle, kur notiek Latvijas mēroga sporta nometnes. Skolas direktore Rūta Ēķe, gaidot nākamo vasaru un darbus plānojot, saka: "Darīsim visu, lai no Skrundas ciemiņi aizbrauktu ar vislabākajām atmiņām!"

To ceram arī mēs, nometnes vadītāji - Daiga un Atis Bitinieki. Mēs dzīvojam Kuldīgā. Daiga ir Kuldīgas rajona laikraksta *Kurzemnieks* galvenā redaktore, Aldis - būvfirmas BKD būvzinātnieks. Mums ir trīs meitas. Laurai ir 15 gadu, viņa mācās 9. klasē un papildus apgūst angļu valodu. Monta mācās 6. klasē un sporta skolā trenējas vieglatlētikā, bet mazā māsa Anete iet 1. klasītē un deju tautas dejas. Visi kopā esam bijuši vairākās 3x3 nometnēs Latvijā, jo Daiga tajās izdevusi nometnes avizes. Mēs visi pieci ļoti ceram, ka gaidāmā nometnē būs ne tikai iespēja satīties un sadraudzēties ar ļoti daudziem jaukiem cilvēkiem, bet arī apliecinājums tam, ka mēs - visa ģimene - spējam ko dot šīs Latvijā tik svarīgās lietas - ģimeniskuma stiprināšanas labad. Uz tikšanos nākamo vasaru!

Rakstiet Daigai un Aldim Bitiniekiem, Pļavas ielā 5-23, Kuldīgā, LV-3300, Latvijā.

Elektroniski: www.daiga@kuldiga.parks.lv

Daiga Bitiniece

PA J. JAUNSUDRABIŅA UN V. TOMAS PĒDĀM

Viesmīlīgā sēļu zeme 2002. g. vasarā, no 14.-21. jūlijam, gaida latviešus no visas pasaules 3x3 nometnē Neretā, tagadējā Aizkraukles rajonā. Nereta - Sēlijas zaļais krasts, kur tumšzili padebeši tiek ar tālo apvārni. Te vēji pārskrien bērzu birztales, noglāsta zemo akmens pieri ceļa malā un pazūd baltos lielceļos uz Lietuvas pusi... Zem Neretas zilajām debesīm dzīvo un strādā radoši un darbīgi ļaudis.

Nereta - Aizkraukles rajona pagasts netālu no Lietuvas robežas. Tā platība ir tikai 122,12 kv. km, iedzīvotāju skaits - 2162. Neretas sirds - Dienvidsusejas upe, kas vijas cauri pagastam. Jau no tālienes sveicina Neretas luterāņu baznīcas zeltītais gailis un krusts katoļu baznīcas tornī.

Neretas novads lepojas ar saviem cilvēkiem, kas tālu pasaulē aiznesuši savas dzimtās puses vārdu. Tie ir Jānis Jaunsudrabiņš, Velta Toma, Mikus Skruzītis, Imants Au-

ziņš, Richards Rudaks, Jānis Kubilis, Velta Kaltiņa, Lūcija Ķuzāne, Tālis Zalītis, Gunārs Bajinskis, Jānis Stradiņš, Sigismunds Timšāns, Jānis Polis un vēl citi.

Nereta - Jāņa Jaunsudrabiņa bērnības un jaunības zeme, kur arī šodien daudzas takas liecina par rakstnieka piederību šim zemes stūrim. Skolas dārzā smaržo rakstnieka stādītā liepa, parkā aicina I. Kamaras veidotais Ganiņš, Dzirnavu saliņā sagaida I. Rankas akmeņi cirstais rakstnieka portrets, ciemos gaida Mūsmājas. Kalnamiķēlānos zaļo Jaunsudrabiņa gleznoto ozolu rinda. Makšķerējot Susejā, var izjust to dabas un miera burvību, ko jūta pats rakstnieks, vadīdams atpūtas mirkļus pie ūdeņiem. Nereta - rakstnieka "Baltās grāmatas" un "Zaļās grāmatas" pasaule, kuņā pieminēto neretiešu balsis bieži vien atskan tikai kapos... Ķišku kapsētas taciņa aizved pie rakstnieka un viņa tuvinieku atdusas vietas, kuņu sargā mūžzaļās priedes un augstās debesis. Ķesteru kapsētā aizdedzam svecīti un noliekam ziedu dzejnieces Veltas Tomas un etnogrāfa, pētījuma "Sēļi, Kurzemes augšgala senči" autora Mikus Skruziša atdusas vietā.

Šodien Neretā ir iesakņojušās šādas kultūras tradīcijas: Jaunsudrabiņa piemiņas vietu sakopšanas talkas augstā, rakstnieka atceres diena pēdējā augusta sestdienā, Neretas teātra izrādes Līgo svētkos, Ziemsvētkos, Jaunsudrabiņa dzimšanas diena, deju grupas "Sēļi", ansambļa "Klingerites", katoļu baznīcas koņa svētku koncerti, Sporta svētki (ģimenēm, iestādēm, visiem interesentiem), konkurss pirmskolas vecuma bērniem "Neretas knīpa un knauķis", Mūzeja dienas Riekstiņos.

Trīsreiztris notiks Neretas vidusskolā un kultūras namā. Dzīvošana paredzēta skolā, internātā un privāti pie neretiešiem. Neretas vidusskola ir viena no Sēlijas lebiekārtotajām skolām ar plašu sporta kompleksu. Skolas direktore ir Laima Grebska. 2000. gadā Neretas vidusskolā veikts Pasaules Bankas siltināšanas projekts, līdz vasarai skola cer saņemt Latvijas valdības un Izglītības un Zinātnes ministrijas investīcijas internāta labiekārtošanai.

Nometnē no Rietumu lektoriem viesosies: ģimeņu seminārā Līga Ruperte un Māra Tupese, Austris Grasis ievirzē "Latviešu valoda", Uldis Siliņš vadīs teātri bērniem, Dzidra Šteinberga - "Latviskā virtuve", Valdis Kupris - "Vizuālās intervijas", Tupešu Jānis - "Latviskā dzīves ziņa 21. gadsimta latvietim". No dažiem lektoriem atbildes vēl gaidām. No Latvijas lektoriem esam uzaicinājuši daudzus sēļus un ar Sēliju saistītus cilvēkus - Jāni Stradiņu (LZA prezidentu), literāti Lūciju Ķuzāni un zinātnieci Janīnu Kursīti, režisori Intu Ūbeli vēsturnieku Andri Tomašūnu, rotkaļus Initu un Vitautu Straupes, folkloristi Ilgu Reiznieci, Edgaru un Liliju Liporus - koklēšanas un kustību speciālistus (folkloras kopas "Vilki" un "Vilcenes" dalībniekus), folkloras deju meistarū Gunāru Strodu, Inesi Krūmiņu un Jāni Ati Krūmiņu (tekstiliju un koka rotaļlietu speciālistus, arī kopas "Vilki" un "Vilcenes" dalībniekus), filozofu Edvīnu Vilku un pavārmeistaru Mārtiņu Ritiņu. 3x3 nometnes temu izvēlējamies "Sēlija". Sākoties 3. atmodai, Kultūras Fonda valdes priekšsēdētāja Ramona Umblija, attīstot Daugavas programmu, ietilpināja tajā arī Sēlijas projektu. Par Sēlijas projektu toreiz interesējās Viesītes sēlis - akadēmiķis Jānis Stradiņš. Vairāk nekā 7 gadu laikā Sēlijas ideja uzplauka kā košs un kupls ozols. Ieskaņa nometnei bija 2001. gada oktobra 2. Sēlijas kongress, kad Nereta, Ilūkste, Viesīte, Akniste, Eglaine runāja un domāja tikai par Sēliju un par sēļiem - pagātni, tagadni un nākotni.

Neretieši, sēļieši ir pagodināti par 3x3 padomes doto iespēju rīkot nometni Jaunsudrabiņa dzimtenē un no visas sirds grib pierādīt, ka Sēlija ir silta un skaista pasaule, Sē-

lijā ir silti un skaisti ļaudis un daudz vietvārdu, kas sākas ar burtu "s"...

Sēlijas baltie lielceļi jūs gaida!

Inese Bērziņa,
nometnes vadītāja,
Kalna iela 5

Ārzemju dalībniekus lūdzam pieteikties līdz 2002. g. 1. maijam, rakstot vai zvanot Arn. Rupertam, 2141 Brunsink, N.E., Grand Rapids, MI 49503, USA; tel. (616)456-8023, fakss (616)456-5963, e-pasts liga3x3@iserv.net Austrālijā pieteikumus pieņem A. Sikсна, 4 Marminde St., Chapel Hill, Q 4069, Australia; tel. 61-7-3378-0319, e-pasts a.siksna@mailbox.uq.edu.au Dalības maksa US \$ 175.- no personas, bet ne vairāk kā US \$ 450.- no kodolģimenes.

Interesentus lūdzam uzglabāt šo MLB Zīpotāja numuru, ja gadījumā vēlāk izšķīraties piedalīties vienā no šīm nometnēm.
Red.

DAUGAVAS VANAGI

DAUDZ PAVEIKTS, DAUDZ VĒL JĀDARA

DV priekšnieks V. Plūdons amatam vairs nekandidēs

Beidzamā šī gada DVCV sēde notika 5. decembrī. Sēdi atklājot, DV priekšnieks izteica paldies visiem, kas palīdzējuši, lai valde varētu sekmīgi veikt tai uzdotos pienākumus. Prezidija kopējās ieceres, ciešā sadarbība un vienam otra izpratne izmantota pozitīvā virzienā. Protams, prezidija panākumi ir tikai tik lieli, par cik tā lēmumus un norādes atbalsta katrs vanags, vanadze un organizācijas labvēļi.

Atskatoties uz aizvadīto gadu, ar gandarījumu jāsaka, ka atbalsts izrādījies ievērojams. DVCV prezidijs izsaka visiem lielu paldies par sadarbību, atsaucību, interesi un vienotību DV mērķu sekmēšanā. Vēlam katram vanagam, vanadzei, DV jaunatnei, vanadzēniem un mūsu labvēļiem priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu, ar labu veselību, raženu darbu un vienotību svētītu 2002. gadu.

Tomēr viss nav bijis prieka, panākumu un smaidu pilns. Bijuši skumju pilni brīži, jo aizsaules cinitāju pulkiem pievienojušies daudzi organizācijas biedri, no tiem 3 DV stūrakmeņi - bij. DV ASV valdes priekšsēdis Andrejs Spārniņš, DV Vācijā valdes priekšsēdis Aleksandrs Burmeisters un 6. novembrī DV Zviedrijā valdes priekšsēdis Zemvairis Dzelve. Visus aizsaulē aizgājušos pieminēja ar klusuma brīdi.

2002. g. oktobrī notiks DV priekšnieka/DVCV priekšsēža vēlēšanas. DV zemju sapulcēm ir jāizrauga kandidāti šim amatam. Priekšsēdis norādīja, ka, atskatoties uz 2 nokalpotiem termiņiem iepriekš minētos amatos, viņš esot veicinājis sasniegt organizācijas sprastos mērķus un papildījis daudzas ieceres. Viņš neesot mainījis uzskatu, ka augsto posteni būtu vēlama pildīt tikai 2 termiņus, tādēļ savu kandidatūru vairs neuzturēšot.

DV ģenerālsēdētājs Gunārs Tamsons jau pagājušās vasaras DVCV sēdē Valmierā paziņoja, ka pēc daudzu gadu kalpošanas esot izpelnījies atpūtu. Paldies Gunāram par ilggadīgo un pašizliedzīgo darbu! DVCV prezidijs viņam vēl vislabākās sekmes, spēku un veselību izvest katru nākotnes ieceri un cer, ka viņš arī turpmāk neliegs savu palīdzību.

Ar 2002. g. 1. janvāri DV ģenerālsēdētāra pienākumus uzņemas DV Fonda Anglijā Iekšējās informācijas nodaļas vad. Pauls Vanags.

DVCV izdotās grāmatas "Okupācijas varu nodarītie postījumi Latvijā 1940-1990", kuŗu tautā pazīst kā "Melno grāmatu", tulkošana angļiski virzas uz priekšu teicami. To veic Vaiva Puķīte, kuŗai ir liela pieredze šajā laukā. Pare-

dzēts, ka tulkojums varēs iznākt 2002. g. rudenī. Tā teksts būs samazināts uz 250 lpp.

Atzīmējot plkv. V. Januma lielo nopelnu latviešu jaunatnes audzināšanā svešumā, DV 1974. g. nodibināja balvu, kas nes viņa vārdu. To piešķir reizi gadā. Šogad to (US\$ 1000.-) DVCV piešķir Kanadas latviešu skautu un gaidu jendām. 18. nov. atceres aktā to saņēmējiem pasniegza DV priekšnieks V. Plūdons Toronto.

Prezidijs izsaka paldies tām DV zemju valdēm, nodalēm, apvienībām un atsevišķiem ziedotājiem, kas atbalstījuši iecerētās videofilmas "Taisnība par Latviešu leģionu" sagatavošanu. Scenāriju devis Atis Skalbergs, režisors - Rodrigo Rikards. Viņu sadarbībā jau ir iznākušas augstas kvalitātes videofilmas par plkv. O. Kalpaku, dzejnieku Andreju Egliti, Z. Mauriņu u. c. Publikas atsauksmes par tām ir labas. Videofilmu paredzēts nobeigt marta beigās.

DVCV kasieris Vilis Dāboliņš iepazīstināja ar 2003. g. budžeta projektu. Tas nepieciešams tagad, jo DV Austrālijā savas delegātu sapulces notur katrā gada decembrā beigās. Tā kā grūti paredzēt, kāda 2 gados varētu būt inflācija, šoreiz budžets bijis mazliet jāpaaugstina. Prezidijs to apstiprināja un nodos tālākai apstiprināšanai DVCV sēdei 2002. g. jūlijā Milvokos, ASV.

DV vanadžu priekšniece nosūtījusi vēstuli ASV prezidentam G. W. Bušam sakarā ar 11. septembra notikumiem un lūgusi viņa atbalstu Baltijas valstu uzņemšanai NATO.

Pulkvedim Jurim Eihmanim, kas strādā kā mācības spēks Baltijas Aizsardzības koledžā Tartu, Igaunijā, nosūtīti 12 eks. virsplkv. A. Silgaila "Latvian Legion", kā arī K. Baltais "The Latvian legion - selected documents" un T. Puisāna "Emerging Nation". Ja kādam ir grāmatas angļu valodā par iepriekš minēto laika periodu, tās labprāt saņemtu BDC bibliotēka. Adrese: pulkv. J. Eihmanis, Baltic Defence College, Riia 12, EE 510013, Tartu, Estonia.

DVCV pārstāvniecības vadītāja iesūtītais ziņojums norādīja, ka oktobrī un novembrī daudz stundu ziedotas, reprezentējot DVCV nacionālos piemiņas brīžos, sēdēs, konferencēs un citos pasākumos, kas skar DV. V. Kursietis norāda, ka izdarīta KBBF (Kurzemes Brāļu Kapu Fonds) revīzija. Komisijā: Mirdza Stirna, Rīgas Latviešu Biedrības padomes priekšsēdētāja, Ieva Kvāle, Kaŗa mūzeja pārstāve un Ilgonis Priedulājs, bijušais DV ASV un DV Čikāgas apvienības valdes loceklis. Komisijas atziņums: KBBF finānciālie pienākumi ir veikti apzinīgi. Lietvedība ir labi organizēta. Grāmatas vestas un ieraksti izdarīti sevišķi rūpīgi un saskan ar mēneša un gada pārskatiem.

DVCV sēdē Valmierā pieņēma DV Jaunatnes nodaļas vad. Imanta Baloŗa ieteikumu izstrādāt "DVJ studentu aizdevuma stipendiju". Prezidijs šajā sēdē pieņēma stipendijām izstrādāto plānu un lūdza Imantu Balodi uzsākt plāna izkārtojumu. Stipendija lielums ir Ls 100 gadā un to var pieprasīt DV Latvijā biedri - jaunieši, kas studē kādā no valsts akreditētām augstskolām. Nobeidzot studijas un uzsākot darbu, stipendijas ir atmaksājamas gada laikā, tā radot līdzekļus jaunam piešķirumam. Šai vajadzībai atvēlēja Ls 100.-.

Ideoloģijas nodaļas vad. Arv. Kalpuniņš no savas nodaļas līdzekļiem atvēlēja Ls 200.- DV Jaunatnes un vanadzēnu organizēšanas vajadzībām. Šī summa izmaksājama DVL pieaicinātajam jaunatnes nodaļas vad. Agrim Pirāgam ceļa izdevumiem, lai viņš varētu apmeklēt DVJ un vanadzēnu kopas un iepazīties ar to darbību un vajadzībām.

DVCV īpašumā Slokas ielā 122 viena istaba ir ierādīta DV jaunatnes vajadzībām. Saprotais, ka jauniešiem nav līdzekļu, lai to iekārtotu, tamdēļ prezidijs šai vajadzībai atvēlēja Ls 500.- DV nešaubīgi tic, ka organizācija Latvijā

pastāvēs un plauks. Tās nākotne būs DV jaunatne un vadozēni.

Aizvadītos 3 gados DV un tās biedri ieguldījuši vairākus simtus tūkstošus divos Latvijas nacionālos simbolos. Ziedojuši Brīvības pieminekļa atjaunošanai un Lestenes Brāļu kapu iekārtošanai. Pirmais darbs nobeigts. Tagad Brīvības pieminekļa atjaunošanas fonds iecerējis uz Draudzīgā aicinājuma dienu janvāra beigās izdot 400 lpp. grāmatu par Brīvības pieminekli. To ziedos katrai Latvijas skolas bibliotēkai. Prezidijs atvēlēja Ls 200.- grāmatas publicēšanai. Ir svarīgi, lai skolu jaunatne iepazīstas ar Latvijas vēstures faktiem. Uldis Ģērmanis savā laikā ir teicis zīmīgus vārdus: "Tā tauta, kurai ir savi varoņi un kurai tos neaizmirst, nav salaužama."

Varimants Plūdons,
Toronto

DV Montrealas nodaļas Saiņu akcijā vēl ziedojuši: \$ 10.- I. Dekmeijere, \$ 20.- S. Zariņa, \$ 25.- I. Klaiše, O. Rozentāls, E. Vitiņa, A. Zariņš, \$ 50.- V. Verners, \$ 60.- J. Metums, \$ 100.- J. Odiņš. Kopā vēl saņemti \$ 340.-, vai pavisam kopā no 60 ziedotājiem \$ 4105.-. Gandarīta par šādu atsaucību, nodaļas valde izsaka sirsnīgu paldies visiem ziedotājiem.

DV Montrealas nodaļas valde

SVEŠVALODU NODAĻA/OTHER LANGUAGES SECTION

Major Baltic Show in April, 2002

The Organizing Committee for holding the major Montreal Baltic undertaking - next year's joint Montreal Baltic-Canadians' Exhibition of Creative Artists (painters, photographers, etc.) and collectors, was formed at the recent meeting held in the Lithuanian Community Centre.

The date for the show is now set for the last weekend of April, 2002, Friday to Sunday, April 26 to 28 incl.

Organizing Committee for the planned April 26-28, 2002 Montreal Baltic-Canadians Exhibition of Creative Artists: front - Louis Stanke, Elmars Bārdiņš, Oskars Vindedzis; back - J.-J. Raudsepp, chairman, and Romas Verbila.

The location will be the spacious Lithuanian Church Hall, which is easily reachable by car and by Metro Jolicoeur Station almost to the door.

This major exhibition will be held under the auspices of BALTEX-XIII, and from preliminary discussions held, there is already a lot of enthusiasm for a show featuring our creative artists in Montreal.

All artists are welcome to contact any members of the organizing committee personally or come to one of the several general meetings to be held informally, starting early from January, 2002 on in all three Baltic communi-

ties. As space will have to be allotted, we strongly suggest that all those "bursting" with creative talent contact one of the committee as soon as possible, by phone or over coffee!

J.-J. Raudsepp,
chairman,
Organizing committee,
Tel. 514-486-5717

AN ACCOUNT OF LATVIA

An innumerable volume of history stands before me - a sum of tragedies, victories, and tragic victories so incalculable that no one could ever define them all, have struck this very soil I am now walking upon.

Perhaps this feeling does not strike a European as it may an American like myself, but this is what one cannot help but think to themselves upon seeing for the first time, this ancient landscape. To be among the structures, the landscapes, and to be under the skies that have witnessed the most violent and volatile moments in human history is perhaps unfathomable to those who live among their presences every day. I am fortunate to say that I felt this massive emotion in Latvia, a country that I am now more proud than ever to say that I am from. What I have gained from this visit I would like to believe is as immeasurable as the history itself, and what I have learned I will carry with me forever.

It seems necessary to note that one can not help but gain perspective from Latvia on the darker side of this bloody century. Memories, most of which one would assume destroyed, seem to adorn this country and it's people still after ten long but progressive years. Many such scars I observed - an example of which I found on a train ride from Riga to Daugavpils. Through the landscape rushing by, it seemed unavoidable to notice the rows upon rows of small houses in the countryside of Latgales that looked to be completely identical. It was explained to me that they in fact were. They were an immense project of the communists. The walls of these prefabricated houses were insulated with formaldehyde, causing sickness and in some cases causing death to the buildings inhabitants. Sadly, such death traps left by the communists still exist, as no government body is available to enforce or aid in the replacement of such toxic materials left within. Many Latvians, I am told, must live in the structures retaining the toxic substance or pay large sums of money to have it replaced (a luxury which I am told few can afford). I realize now, that one may study vague facts and dates for a lifetime, but it is the detail of these tragedies that give true depth to the evils of our century and it's Soviet Communism. It seems, in a sense, that in a contest of wounds, the shallowest scars attract the deepest attention, for nearly no one here has been left unscathed. With due respect to it's strategic importance, I had learned that Latvia had been occupied by many nations in the past - all except one of which were at least reasonably fair to the innocent citizens of the country. No hostility is held towards those humane countries - it is generally understood that occupations happen and that war will always ignite and recede. This was an important element for me to understand that this hostility directed towards Russians (that one can not help but observe) is not simply a result of the occupation. This undying hostility consists in such past atrocities as the destruction of culture, the advocacy of abject poverty (on which the parasite of communism thrives), the senseless murder of millions by Stalin, the Russification of the Latvian home-

land, and the obliteration of their freedom, property, and lives. While Latvia had embraced a short period of independence between the World Wars, communism effectively wiped out the middle class, but what it failed to obliterate led to its eventual downfall - hope.

The spirit visible in these people cannot go without mention. We had visited Saldus in the district of Kurzeme, and I was told of the events that unfolded within close proximity in the area known as Courland. I was told of the famed battleground on which the Latvians fought the Red Army alongside the Germans during the Second World War in the anticipation and hope that the Allies would come to their aid. The west never arrived. I was told how the Latvian Legion held the Red Army at bay, flanked by nothing but ocean for several months, and later due to lack of ammunition and resources, capitulating and surrendering. I had thought how extraordinary it was that a small country like Latvia could hold the massive Red Army in a stalemate for any length of time. This very fact is a revelation in itself for it truly illustrates the indomitable spirit for a nation and its people fighting to retain the most precious of forces: independence and freedom.

Not all of what one can see in Latvia reflects the darker side of the last century, though much of what we see may remind us of it. The countryside is beautiful though poverty is evident from the cluttering of peasant-houses near the train tracks. The forests here are immaculately beautiful and to quote my favorite poet, it's as if "a million works of art were whisked out to the woods". The downplayed colours of traditional Latvian houses seem to illustrate the passion that the citizens have for preserving nature and living in harmony with one's environment. This virtue I feel to be truly admirable. Although the evils of capitalism are infinitely less than of the previous administration, it is hard to forgive the existence of a McDonald's restaurant in such close proximity to the freedom monument in Riga. This operation should certainly be removed or the awful colours subdued.

One of my most valuable experiences was our drive out to a rural area and the farm on which my grandmother was raised. We were treated to tea in one of the rooms, the same room that belonged to my grandmother when she lived with her parents before the outbreak of the Second World War.

Across the valley and the stream to the side of this house, the ruins of a home and barn are situated - those who had inhabited it long drawn out by the reds and killed, sent to gulags, or in some cases, they may have even escaped.

I suppose to most citizens it is comforting to know that the scars left on this land will heal in time, but after ten years so many solemn sights still remain to remind us of those demons driven out. However, one can not discount the values of these scars - lest we forget. Across the valley, a single stork trailed a tractor in the field. With a wonderful show of audacity, he knew that the best prey is that which is easiest to hunt - just as the Spviets believed they could overrun small countries like this one. The stork however, has certain virtues and luxuries that the Soviets never had: Respect, loyalty, and food.

Though my visit was filled with countless experiences that I considered invaluable, my favorite memory above all I feel is one I may never truly understand. The rededication of the freedom monument on the day of July 24th. On this day we were granted the privilege of witnessing the president of Latvia deliver a speech to the masses in the company of several representatives from

many European countries (including a representative from the Russian military). With our invitations, we were allowed an advantageous view of the event.

I cannot claim to understand the emotion felt here. But to witness a proud symbol of true liberty that had stood throughout the tide of so many battles, that had survived the fire by night, had endured the oppression of the socialists, and had braved the destruction of time and war which reduces so many civilizations to dust - To see this monument standing in its place at peace with all of its glory earned with the blood of tragedy was enough to make anyone embrace this patriotic moment and feel that this was their homeland, whether it be or not. □

October, 2001

Steven W. Allen

Our thanks go to Ms. Vallija Grauds in London, ON, for submitting her grandson's notes on his trip to Latvia this fall. Both of his parents are of Latvian origin. -Ed.

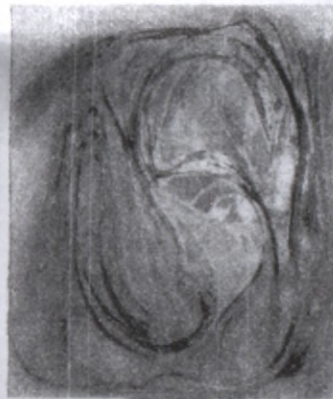
+ + + + +

SENSITIVITY

A show by two visiting Latvian Artists in Montreal

Ingūna ELERE and Holers ELERS, visiting young artists from Riga, Latvia, held a recent exposition from November 30 to December 15, 2001, in Montreal, at the Galerie 418 (Belgo Contemporary Art Building). The show was curated by Ilga LEIMANIS.

Featured were quite a number of rectangular monoliths, about a foot or so in size and several inches deep, of folded swaths of newspaper cuttings embedded and arranged in white parafin.

Two of Elerte's monoliths

"The text remains unerased, preserving facts, locked, hidden and coded - sort of archival relics - memory sculptures where movement and circulation are, interrupted." Hmmn!

Holgers Elers had a large red nylon dormant cone which responded to the presence of the viewer by becoming erect. "I have an erection, therefore I am." Hmmn!

Note, Elers also created the 800th anniversary symbol for the city of Riga.

Both artists are graduates of the Art Academy of Latvia and presently teach there - Elere in the Environmental Art Dept. and Elers in the Functional Design Dept. They both have participated in several international exhibitions. At the December 1 vernissage, the room was comfortably full of young people.

The project was supported by The Culture Capital Foundation of Latvia (CCF). □ J.

Your comments, material and contributions towards this particular section are most welcome. Please address them to the attention of the Editor.

Artura Edgara Kubulnieka dzejoļi

*

Zobens apjozts, vīrs pie vīra turas,
Vai par kaŗu, vai par mieru mēs?
Neizšausies naidis no ugunsкура,
Ja to stīpras rokas noslāpēs.

Tāpēc latvjiem brālībai plaukt sirdī,
Dvēselē pēc nakts lai ienāk rīts,
Modrām ausīm briesmu soļus dzirdēt
Dzidrām acīm zemi pārskatīt.

Laiks mums visu ir par labu vēris,
Ceļš uz vienotību nav vairs liegts.
Izzudīs reiz elles zvaigznes mēris,
Ja būs tautai saprāts gaišs un vieds.

*

Vējš no austrumu puses
Vakar pierimis šķīta,
Manam plānajam kreklam
Šodien cauri jau sitas.

Kam tīk vaļā vērt durvis,
Pats kā kaltusi lapa,
Gaidot lidēja algu,
Zudīs kopējā kapā.

*

Veļas veļu vāli
Tukšiem laukiem pāri:
"Kur tā rija, kur tie ļaudis,
Kas mūs pamielos?"

Ne te kaŗš ir grāvis,
Tautu nāvē rāvis,
Neprāts postā aizvadījis
Brīvē palaistos.

Zaudēts tēvu tikums,
Negodā spīd plikums,
Izlej tautas dzīvo spēku
Izvirtības kauss.

Kā mums atjaunoties
Maldos nemaldoties,
Lai caur laikiem latvju plaukums
Nenokalstu sauss?

♫ ♫ ♫ ♫ ♫ ♫ ♫

Grāmata par neauglības ārstēšanu Latvijā

Šinī zinātnes un tehnoloģijas attīstības laikā, kad mēs vēl tik maz ko zinām par cilmsūnām (stem cells) - to attīstību un klonēšanu, jau gribam aizsteigties zinātnei priekšā ar priekšlaicīgu un aizliedzošu likumu pieņemšanu, kas traucētu pilnīgu šīs zinātnes aspektu attīstīšanos visai cilvēcei par labu. Šādus priekšlaicīgus un neapzinātus līdz galam neizdomātus likumus vēlāk mainīt būs vēl grūtāk un sarežģītāk. Tāpēc ļausim zinātnei attīstīties, Latvijai nav kur steigties šinī ziņā.

Taisni 4. Pasaules latviešu kongresa laikā Rīgā iznāca grāmata par ārpus ķermeņa apaugļošanu (angliski - in vitro fertilization - IVF) ar nosaukumu "Neauglības ārstēšanas iespējas". Grāmata ir iesieta citos vākos - 96 lpp. ar krāsainiem attēliem. Autori - Dr. Voldemārs Lejiņš un Ļevs Ļevkovs. Dr. Lejiņš ir pirmais, kas uzsāka ārpus ķermeņa apaugļošanu Latvijā, bet Dr. Ļevkovs - Baltijā (Igaunijā). Dr. Ļ. Ļevkovs tagad strādā Zviedrijā, bet Dr. V. Lejiņam ir klinika Rīgā: EGV Klinika, Ģertrūdes ielā 3, Rīgā, LV - 1010, tel. 7 27 81 83, fakss 371 7 31 64 67, e-pasts: egv@pollo.lv

Grāmata ir domāta plašākai sabiedrībai: ārstiem, medicīnas personālam un arī pacientiem. Tā ir sarakstīta plūstošā un saistošā valodā ar visiem saistošiem termiņiem šajā nozarē.

Ievadu rakstījis Mārite Kola - Mrs. Elegance '98, priekšvārdus - Dr. Ļ. Ļevkovs, bet ceļa vārdus - Dr. J. J. Dimants, Jr., Latviešu Ārstu un zobārstu apvienības (LĀZA) valdes priekšsēdis un Dzemdniecības un ģinekoloģijas nodaļas vadītājs.

Ar katru gadu demogrāfiskais stāvoklis Latvijā ir pasliktinājies. Lai gan tikai pēdējos pāris gados dzimstība ir cēlusies - vēl ir par agru pareģot, kādu virzienu tā uzrādīs nākamajos gados. Katrā ziņā veselībai un izglītībai tagad ir jātop par Latvijas valsts izdzīvošanas stratēģijas darba prioritātēm.

Šim modernām neauglības ārstēšanas metodēm ir jābūt pieejamām visiem pacientiem Latvijā. Kā sākums jāmin Latvijas dzimstības veicināšanas fonds (LDVF), kuŗa līdzekļi jau tiek izlietoti augšā minēto problēmu risināšanai un ārstēšanai, kas ar katru dienu rod lielāku atsaucību sabiedrībā.. Šis būs iespējas, ja Latvijas valdība, Saeima, pašvaldības, privāti uzņēmumi, kā arī visa pārējā sabiedrība iesaistīsies tautas dzīvā spēka atjaunošanas darbā, bez aizbildināšanās vai padošanās kādiem ārējiem norādījumiem un ietekmēm. Ieklausīsimies savī savā sirds balsī! Tad mēs zināsim ko darīt...

Grāmata maksā \$ 10.-, to var pasūtīnāt, kā norādīts tālāk. Čeks rakstāms šādi: "LĀZA - IMF" un ziedojums nosūtāms: Jānim J. Dimantam, Jr., M. D., 2330 Innsbruck Parkway, Minneapolis, Minn. 554-2068, U. S. A. To var atvilkt no nodokļiem. Mēs būsīm pateicīgi par katru ziedojumu, lai segtu grāmatas izdošanas izdevumus.

Jānis, J. Dimants, Jr., M. D.,
Minneapolis.

AIZSAULES CEĻOS

HELĒNA ŠMITS dz. RUCHMANIS

Helēna Ruchmane piedzimst 1915. g. 26. augustā Daugavpilī. 1937. gadā apprecas ar Latvijas armijas virsnieku Olgertu Rību. Laulībā 1938. gadā dzimst meita Astrīda. Virs krit kaujās. 1944. gadā kopā ar meitu dodas bēgļu gaitās. Nokļūst Manheimā, kur satiek Alfonu Šmitu un apprecas. Dzīves ceļš 1949. gadā ved uz Kanadu. Līguma laiku strādā Hadsonā (Hudson). Vēlāk pārceļas uz dzīvi Montrealā. Virs Alfons mirst 1989. gadā.

Helēna Šmits

Montrealā viņa kļūst aktīva sabiedriska darbiniece, uzmanību pievēršot ev.-lut. Trisvienības draudzei un tās dāmu komitejai. No 1979. g. janvāra līdz 1988. novembrim ir tās priekšiece. Šo amatu viņa pilda ar pienākuma apziņu, noteiktību un precizitāti. Piedalās vairākās dāmu komiteju sanāksmēs Otavā un Toronto. Uzņem dažādu sa-

nāksmju dalībniekus Montrealā un ar darbu un padomu piedalās daudzos sabiedriskos sarīkojumos, it sevišķi Montrealas latviešu pensionāru apvienībā.

Helēnas Šmitu izvadīja 22. novembrī no Sv. Jāņa igauņu baznīcas. Sēru dievkalpojumu vadīja māc. R. Caune. To ar mūzikāliem priekšnesumiem kuplināja ērgelniece Natālija Indrušaite un vijolnieks Andris Gūtmanis.

Atvadu vārdus teica mazmeita Linda un Montrealas latviešu organizāciju pārstāvji.

Mount Royal krematorijā pēdējos atvadu vārdus teica māc. R. Caune un Jānis Lukstiņš spēlēja trompeti.

Sekoja bērnu mielasts latviešu centrā.

MP, Montrealas ev.-lut Trisvienības
Draudzes Ziņas

Mūžībā aizsaukta mana mīļā sieva,
mūsu par visu gādīgā mamma,
mīļā meitiņa un
ļoti mīļotā vecmamma

RUTA BIRKENS

dz. Neijs

Dzimusi 1930. g. 20. martā, Rīgā

Mirusi 2001. g. 25. novembrī, Montrealā

Apglabāta Avokas kapos

Dzijas sērās par viņu skumst

vīrs Haralds,

meita Sandra, dēli Ronalds un Normans ar ģimenēm,
māte un patēvs Lidija un Rainis Gailītis,
mazbērni Justins, Jasons, James, Kelly Ann un Jennifera,
brāji Rolands (jau aisaulē) un Raimonds Neiži
ar savām ģimenēm un
svainis Aleksandrs Birkens ar ģimeni,
kā arī radi un draugi Kanadā, ASV un Latvijā

Pieminam sekojošus mūsu sabiedrības locekļus, kas
devušies aizsaulē:

Edgaru Aleksandru Kajaku,
miris 2001. gada 10. maijā

Leonīdu Lapu,
miris 2001. gada 3. jūnijā

Silviju Tomsoni, dz. Bortkēvics,
mirusi 2001. gada 25. jūnijā

Birutu Ozoliņu, dz. Prūsis,
mirusi 2001. gada 5. oktobrī

Mirdzu Tilts,
mirusi 2001. gada 31. oktobrī

Helēnu Šmits, dz. Ruchmanis,
mirusi 2001. gada 17. novembrī

Montrealas latviešu biedrība

JUBILEJAS DIENĀ

Astoņdesmitgadnieks inž. **Kazimirs Deksnis** atceras savas
bērnības tekas

80 mūža sarodas negaidot un it kā nemanot. Jaunas pēdas dzīves tecējumā tik viegli iemīt vairs nesokas. Notikumu drūzma ir jau aiz muguras un interese pamirst. Atmiņas paliek un vedina klist pa aizaugušām tekām. Tā kā mana dzimtā puse liekas skaista, gribas par viņu pastāstīt arī citiem.

Manas tēva mājas ir kādus 10 km uz ziemeļiem no Rēzeknes pilsētas. Visapkārt ir daudz lielāku un mazāku pakalnu un morēnu, ko šjūdonis tur aizmirsis. Ar bērzu un egļu cekuliem tie skaisti izraibina visu liesās zemes pamali un viegli iekūst lielajās, stārķu iemīļotajās siena pļavās aiz aizjaras egles uz kā maizes klaipa apaļā Jurgēļu pakalna. Vairākas nokalnes ir pavisam stāvas un ieslid šaurās un dziļās gravās. Aizgavēņa dienā no tā-

dām ar ragaviņām laisties būtu skaidra gala meklēšana. Katram savs kakls ir dārgs. Kāda zaķa baidīšanai to neder lauzt, kaut šīs bieziem krūmiem un kokiem aizaugušās gravas slavējās kā gaŗaušu kolonijas galvas pilsētas. Arī es reiz dabūju skrošu lādiņu mugurā, bet laimīgā kārtā skrotis manam kažokam neizsitās cauri. Vērdamies caur zaru mudžekli kāds mednieks bija mani noturējis par lielu medijuma lopu. Gaŗausus daudz vieglāk varēja pievākt, kad tie ielavījās lauka rudens rudzzālēs un pavasara sējumos.

Pašu mājas vieta mežmalā uz nākamā pakalna ar milzu sērmūksļa krūma iepelēko ziedu kalnu pavasari gandrīz pilnīgi noslēpa veco pirtiņu ar izplūkāto jumtu. Rudenī tur saradās vai visa pagasta siji un viņu radi. Plūcoties ap skaistākajiem ogu čemuriem, tie aplam skaļi čačināja un izmisīgi brēca tā, ka troksnis atgādināja mazāku kājnieku uzbrukumu. Tā pagāja daudz dienu līdz pēdējā oga bija noēsta un iestājās pilnīgs klusums. Tikai sestdienās vientuļā pirtiņa atdzīvojās un ar baltām dūmu grīstīm klusi glaudās ap sērmūksļa ķeburainajiem zariem.

Tēvs zemi bija nopircis no 2 km attālās krievu "Jaunās dzimtenes" muižas. Tās pils ar augstu skatu torni bija uztupināta uz apaļa kalna gala dziļās, platas un garenas gravas malā. Pakāpjoties torni varēts redzēt Rēzekni un Ludzu un kādus 10 pagastus ar daudz sētu un ezeru. Aizas bļodā bija sastādītas simtiem un simtiem ābeju un tā pasargāta no skarbjaiem vējiem ar dubultu gaŗi saaugušu egļu žoga vainagu. Kad ābeles ziedēja, likās, ka aizā iekritis balta mākoņa gabals.

Pie lielā zivju diķa pils otrajā pusē ar augstu paceltiem spārnieniem toreiz snauda masīvas vējdzirnavas, malēju trūkuma dēļ vairs nedarbinātas. Rūsēja un puva līdz galīgi sakritušas tikai nesen. Šis pils 1. stāva 2 istabās un muižas virtuves kaktā bija manas pirmās skolas 5 klases ar 50 skolniekiem. No mūsu puses pa taisnāko ceļu ejot uz skolu, bija burtiski jārāpjas uz visām četrām vai jāķēras un jāturas pie ceļmalas koku zariem. Labi ceļa rādītāji bija saules apspīdētās kalngala dzirnavas un pils tornis. Skaidrā dienā tie abi it kā iesniedzās zilajā debesu jūrā.

5. klasē mācoties, iznāca staigāt uz 8 km tālo Kalnezeļu/Adamovas pamatskolu uz terrases 5 km gaŗā ezera galā ar 3 paprāvām koku apaugušām salām netālu no krasta. No Rēzeknes pa šoseju dodoties Adamovas centrā var nokļūt pa liepām un kļāvām apstādītu aleju, kas atzarojas un pēc 1 km izbeidzas skolas pagalmā. No manām mājām tā iet būtu liels likums. Parasti gāju no otras puses, gar ezergalu. Izvairoties no akačiem, bija daudz jālēkā no ciņa uz cini. Sliktākais bija, ka kājas stipri izmirka. Klasē tās noāvu un raudziju izžāvēt vismaz zeķes.

No skolas raugoties, ezera kreisajā malā ir augsta un stāva platkalne, kas, drusku nolaižoties, stiepjas pa visu gaŗo ezera krastu. Sikstie zemnieki ir tomēr iemācījušies daļu stāvās nogāzes apstrādāt. Apstrādāta vai ne, visa augstā piekraste, koki un tūrumiņi spoguļojās ezera dzidrajā ūdenī. Bet ne vakaru piere. Tā visa ar eglēm un priedēm apaugusi un sargā Šķenevas ciemu piekāvē ar daudzajiem augļu kokiem. Runā, ka āboli tur izaugot bērna galvas lielumā. Vietas skaistuma dēļ Adamovā arī tagad riko dažādas nometnes un nodarbības, kuŗās piedalās veci un jauni no pašas Latvijas un ārpusnieki.

Viet bijusi skaista un ar daudz lielāku ezeru senos laikos. Pirms 50 gadiem mana tēva māsa Marta stāstīja, ka velnam tā tomēr nepatikusi. Nolēmis ezeru aizbērt. Milzīgu akmeņu maisu uz muguras stiepdams, pievilcīs turpat pie ezera, bet pusnakti gailis iedziedājies. Dusmīgi metis maisu zemē. Tikai puse akmeņu sabirusi ezerā, aizberot tikai tā vidus daļu un radot otru mazāku trīsstarainu mežezeru Zreltiņu ciema malā, 1 km no manām tēva mājām. Otra akmeņu puse palikusi maisā un veidojot stāvo platkalni Adamovas galā. No sviediena spēka daļa akmeņu pārlidojusi pāri ezeram, veidodama dažreiz šauru un asu kā āza mugura uzbērtu stīgu līdz pat skolai.

Uz 5 km attālo Taudejāņu pamatskolas pēdējo klasi iznāca krietna pastaiga pa lidzeniem laukiem un smilšainu silu. No vilkiem baidījos, bet cikstēšanās, nejauši saskrējoties, iznāca tikai ar lapsu, kas, laikam, domāja, ka gribu viņai atņemt nometītu pili. Tāpēc apsēdusies tā nikni klabināja zobus un smalkā balsī rēja. Man tāda nodoma nebija. Aizsardzības lietai lietoju tikai skolas somu, to vicinādams un klaigādams. No tās dienas silam cauri gāju tikai ar lielu zaru kā mežsargs ar plinti pāri plecam. □

Kazimirs Deksnis

Priecīgus Ziemas Svētkus

un

Laimīgu Jauno gadu!

Tuviniekiem, draugiem un paziņām Montrealā un apkārtnē, Kvebekas provincē un citur - tuvumā un tālumā - piedaloties šajā kopīgajā ZIEMAS SVĒTKU un JAUNGADA apsveikumā, vēl:

ĀBOLIŅŠ,	Elza
ABRAMS,	Alma
ALEKŠI,	Zuze un Gunārs
ANDERSONI,	Daila, Sigurds, Inta un Pēteris, Otavā, Ontario
ANONĪMA	sveicinātāja
APERĀNI,	Dace, Gundārs, Anna un Aleksandrs, Bedfordā, Ņujorkā, ASV
APĪŅI,	Vianney un Andrejs
BALUĻI,	Betija un Eduards
BĀRDIŅŠ,	Elmārs
BEDARDI,	Anita, Denis, Ēriks un Dāvids
BĒRZIŅI,	Astra un Alberts
BIRZES,	Olga un Jānis
BISENIEKS,	Laimons un ģimene
BREDENFELDI,	Austra un Albets, Creston, BC
BŪCĒNS	ģimene Otavā, Ontario
BUNGAY,	Rita
ČAKS,	Konstantīns
CAUNES,	Morag un Alberts
ČOPS,	Elga
DAUKSTI,	Veronika un Ronalds, Missisauģā, Ontārio
DEDELIS,	Leonīds ar ģimeni
DINDZĀNI	Zinaīda un Jānis
DUŠEVSKI,	Biruta un Staņislavs, Millis, Masačusetā, ASV
ĒRGLIS,	Marta
GABRUŠS,	Ruta
GASPAROVIČS,	Jadviga
GRAUDIŅŠ,	Jānis
GREIZIS,	Jāzeps
GRĪNTĀLS,	Alise
GROSKAUFMAŅI,	Ausma un Ojārs
GŪTMAŅI,	Velta, Andris, Larisa un Kristīne
HOMYK,	Helēna
IERASTS,	Jānis un ģimene, Brockville, Ont.
IKAUNIEKS,	Vera, Kingstonā, Ontario
IKVILDI,	Dzīdra un Mārtiņš
INNUSI,	Dzīdra un Bruno, Otavā
JĀKOBSONU	ģimene

JEKSTE-FREIVALDE,	Zane, Vašingtonā, D.C., ASV
JERUMAŅI,	Vija, Staņislavs un ģimene
KABULIS,	Aina
KALĀCE,	Mirdza
KALNIŅŠ,	Ilze
KANIŅI,	Maira, Juris un Andris
KARLSONI,	Linda un Roberts
KAZDAN,	Dr. Norbert
ĶIPĒNS,	ģimene
KLAIŠE,	Astra
KLAIŠE,	Imants
KLAIŠES,	Katrina, Roberts, Ināra un Vilis
KORUĻI,	Sibilla un Gastons, Toronto
KONOVĀLOVI,	Austra un Jānis
KRAUKLIS,	Arvids, Latvijā
KREIPĀNS-WILSON,	Veneranda
KREIŠMANIS,	Orests
KRIEVI,	Marta un Alberts
KRUMĀJAS,	Nora un Irēne
KRŪMIŅI,	Valerija un Indulis, Denverā, ASV
KRŪZES,	Vilma un Ēriks
KUPCIS,	Ņina
LAPENSONS,	Laima
LEIMANIS,	Ilga
LEIMAŅI,	Ināra, Andris, Dainā Māra un Karina
LEIMANIS,	Rasma
LEIMAŅI,	Ruta, Eriks un Andra
LEIKUČU	ģimene
LEITENU,	ģimene
LEPŠE,	Alfrēds
LŪŠI,	Marga un Uldis, Rīgā, Latvijā
MALIZEWSKA,	Vera
MATEUS,	Zinta, Jānis, Kaiva un Mārtiņš
MCGRATH,	Adriāna
MELDERIS,	Alma
METUMI,	Elizabete un Jūlijs
MIGLONU	ģimene
MIEŽI,	Skaidrite un Gunārs, Toronto, Ontario
OBORUNS,	Antons
ODIŅŠ,	Jānis
OPOLNIEKU	ģimene
ORTMANIS,	Andris, Toronto, Ontario
OZOLIŅI,	Laimonis un ģimene
OZOLIŅŠ,	Helga
OZOLS,	Milda
OZOLI,	Velta un Ilmārs
OZOLI,	Vera un Valdis

PAEGLES,	Aina un Voldemārs
PALEJS,	Patricia un Andris
PALEJS,	Dzintra, Mārtiņš, Andrejs un Indra
PALIEPI,	Inese un Jānis
PANGAS,	Zigrida un Vilis, Paris, Kentucky
PEIZE,	Miervaldis un ģimene
PONES,	Māra un Aivars, Otavā, Ontario
PORIEŠI,	Lilija un Fridberts, Kingstonā Ontario
REISS,	Augusts, Toronto
ROMANI,	Margrieta un Heinrichs
PUŠPURS,	Augusts un ģimene
ROZENTĀLS,	Ojārs
SKAPSTI,	Lilita un Edvins
SKRASTIŅŠ,	Jānis
SKUJAS	ģimene
SKUJIŅI,	Anna un Ēriks
SPURA,	Andris
SPURMAŅI,	Izolde, Jānis un ģimene
ŠTAUVERI,	Ērika un Andrejs, Sietlā, ASV
ŠTAUVERS,	Mārtiņš
ŠTAUVERI,	Māra, Kārlis, Ashley un Andris
STELPS-KIRŠTEINS,	Rasma
STRĒLIS,	Indriķis, Downsview, Ontario
TAURIŅA-NICHOLSON,	Egina
TĒRAUDI,	Karīna, Jānis un dēli
THOMPSON,	Kristīne, Stephen, Aija, Kristaps un Laris
TIMERMAŅI,	Hilve, Kārlis Dāvids un Stīvens
TOMSONI,	Alģirts, Kristofers un Valdis
TOMSONS,	Velta
TOMSONU	ģimene Montrealā, Vankuverā un Filadelfijā
TRUŠI,	Renāte un Imants
ULMANE,	Zelma
VARSLAVĀNS,	Emīlija
VALDMAŅU	ģimene
VĒJIŅŠ,	Maksis
VĒRENIĒKS,	Gunārs
VERNERS,	Jānis
VĪNDEDŽI,	Zinaīda un Oskars
VĪTOLI,	Daina, Andrejs, Selga, Jānis, Inga un Māra
WALDHEIMS,	Bernadete
ZARIŅŠ,	Spidola un bērni ar ģimenēm
ZARIŅŠ,	Denice un Arnolds
ZELTIŅA,	Lūcija
ZELTIŅA,	Rita
ZIEDIŅŠ,	Dagmāra

Priecīgus ZIEMSVĒTKUS

un

laimīgu JAUNGADU

visiem vēl

AVOCAS PUĶU FONDS

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS

un

LAIMĪGU JAUNGADU

visiem pensionāriem un mūsu apvienības labvēļiem vēl

MONTREALAS LATVIEŠU PENSIONĀRU APVIENĪBA

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS

un

LAIMĪGU JAUNGADU

visiem latviešu mūzikas draugiem, un cienītājiem un mūsu labvēļiem, dziesmā vēl

MONTREALAS LATVIEŠU JAUKTAIS KORIS A T B A L S S

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un

PATIESI BRĪVU un LAIMĪGU JAUNGADU

mūsu tautai dzimtenē un svešu ceļu staigātājiem šeit! Lai Dievs dod, ka nākošajā gadā šis ceļš vestu mūs visus atpakaļ uz mūsu

TĒVU ZEMI - LATVIJU!

DV MONTREALAS NODAĻAS VALDE vanadzēs un vanagi

Visiem skolniekiem, bērnu vecākiem un skolas darba atbalstītājiem - latviešu sabiedrībai

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS

un

SEKMĪGU JAUNGADU

pateicībā un sirsnībā vēl

MONTREALAS LATVIEŠU SKOLA

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS

un

DIEVA SVĒTĪTU JAUNGADU

vēl

MONTREALAS LATVIEŠU KATOĻU DRAUDZE

V I S I E M Montrealas Latviešu Biedrības biedriem, tās darba atbalstītājiem un veicinātājiem - latviešu sabiedrībai

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un

SEKMĪGU JAUNGADU

pateicībā un sirsnībā vēl

MONTREALAS LATVIEŠU BIEDRĪBA

**VISIEM MLB ZIŅOTĀJA lasītājiem,
līdzstrādniekiem, darbiniekiem un atbalstītājiem**

**PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un
SEKMĪGU JAUNGADU**

pateicībā un sirsnībā vēl

**MLB ZIŅOTĀJA REDAKCIJA
un
REDAKTORS**

**Ziemassvētkus gaidīdams,
Lāstu daru alutīpu;
Gan zināju Ziemassvētki
Trīs dienīpas svētījami.**

**D. D. S. BURTNIEKU DRAUDZE
un
AUSTRAS PUDURS**

**Latvju jaunatni, visus mūsu jaunatnes centienu
atbalstītājus un plašāko latviešu sabiedrību**

ZIEMSVĒTKOS un JAUNGADĀ

sveicina

**LATVIEŠU JAUNATNES DZIESMU
SVĒTKU PADOME**

GAIŠUS ZIEMSVĒTKUS

un

BAGĀTU JAUNGADU

vēl

**MONTREALAS BALTIEŠU
PASTMARKU KLUBS**

**Laipni lūdzam Jūsu ziedojuma artavu ar atbildes
pastu. Ziņojiet, ja gadījumā apsveicēju sarakstā būtu ieviesušās kādas kļūdas, kādas ir iespējamās. Centisimies, kaut ar novēlēšanos, tās izlabot nākamajā MLB Ziņotāja numurā un nākamā gada apsveicēju sarakstā, ko uzglabājam smadzeni (datorā).**

Sirsnīgi pateicamies visiem un ikvienam par Jūsu lielo atbalstu un vēlām Jums jauku šī gada svētku sezonu!

Redakcija

NOTIKUMI MONTREALĀ

VALSTS SVĒTKU ATSKAŅAS MONTREALĀ

Priekšvētku izjūtas vēl vairāku simtu latviešu apmešanās vietā otrā lielākajā Kanadas pilsētā - Montrealā ievadīja mūsu pensionāru saimes 15. novembra saiets, kas kā parasti notika Latviešu centrā Lašīnā un kas bija pulcinājies ap 55 dalībnieku.

To atklāja pensionāru apvienības priekšnieks V. Paegle ar īsu uzrunu, veltītu Latvijas brīvības cīnītājiem, un ar Māras Zālītes dzejoli "Latvijai".

Māc. Rasma Caune svētbrīdi iesāka ar korāli "Dievs, sargi mūsu tēvu zemi" un arī veltīja brīvības cīņām, norādot, ka 18. novembris neesot skumju un sāpju diena, bet gan prieka un pateicības apliecinājums par izcīnīto brīvību, svētrunu papildinot ar dzejoli.

Sekoja videofilmas izrāde par aizvadītā 2000. gada 18. novembra notikumiem pie Brīvības pieminekļa ar valsts prezidentes V. Viķes-Freibergas uzrunu un armijas vienību parādi.

Biedrzine Ilga Strautiņa pasniedza dzimšanas dienu kartiņas, nolasot katram īpašu vēlējumu, novembri dzimušajiem pensionāriem: Orestam Kreišmanim, Lindai Karlsonai, Mārtiņam Ikvildam (96 gadi), Birutai Vikmanei, Olgai Birzei, Georgam Strautiņam, Edvīnam Skapstam, Augustam Pušpuram un Laimonim Gailim. Sekoja "Daudz baltu dienīpu" ar vīna glāzes pacelšanu.

Sakarā ar dzīves vietas maiņu Augusts Pušpurs uz klavierēm atskaņoja īpašu mūzikālu veltījumu māc. Rasmai Caunei.

Saimnieces pensionārus pacienāja ar ceptu cāli un piedevām, saldām maizītēm un tortēm.

*

Plašāku, svinīgāku un iezīmīgāku sarīkojumu Latvijas dibināšanas dienas atcerei rīkoja Montrealas Latviešu Organizāciju padome (MLOP) 17. novembra pēcpusdienā, arī Latviešu sabiedriskajā centrā Lašīnā. Tas bija pulcinājies reti kuplu apmeklētāju saimi - ap 170 dalībnieku. Tas sevišķi iezīmējās ar Toronto ansambļa "Dzirksts" koncertu un jautriem priekšnesumiem programmas otrajā daļā.

Svinīgais akts sākās ar karogu ienešanu, ko veica trīs Latvijas armijas karavīri atjaunotās Latvijas armijas uniformās - leitnanti Mareus Lūcis un Mārtiņš Zeibuliņš un seržante Laila Tiģere, kas franču valodas apgūšanas nolūkā vairākus mēnešus pavada Kanadas armijas novietnē Sēntžana (St. Jean) pilsētiņā Montrealas pievārtē (nule viņi jau devušies atpakaļ uz Latviju. -red.). Karoga nesējiem sekoja Montrealas latviešu skolas audzēkņi, tērpušies tautas tērpos, tā labi atgādinot šīs dienas nozīmi.

Sarīkojumu atklāja vecākās paaudzes sabiedrisko darbu pārņēmējs un šai darbā jau labi iedzīvojis vidējās paaudzes pārstāvis Roberts Klaiše ar īsu ievadu, kuņam sekoja Kanadas himna.

Māc. Rasma Caune vadīja piemērotu svētbrīdi.

Apsveikumos kā pirmais montrealiešus sveica Latvijas vēstnieks Kanadā Jānis Lūsis, kas bija ieradies kopā ar savu dzīves biedri no Otavas. Viņš īpaši atzīmēja to, ka nu varam arī atzīmēt atjaunotās Latvijas 10 gadu atceri.

Rakstiskos apsveikumus nolasīja R. Klaiše, bet LNAK pārstāvis Montrealā D. Demandts paziņoja PBLA balvas piešķirumu Gunāram Meierovicam. Video lentā skatījām valsts prezidentes V. Viķes-Freibergas un Ministru prezidenta A. Bērziņa veltījumus tautiešiem ārzemēs.

Mutiski pulcējušos sveica latviešu draugs - čechs N. Kazdāns skaidrā un piemīlīgā latviešu valodā.

Izmantojot šo gadījumu, DV Montrealas nodaļas valdes priekšsēdis I. Skrastiņš kopā ar vanadžu priekšnieci Ēriku Vitiņu piesprauda nodaļas valdes sekretārei Hedijai Ozoliņai augstāko DV atzinības apbalvojumu - DV nozīmi zeltā. Viņa nodaļas parastajā apbalvojuma dienā - tās gada svētkos nebija varējusi ierasties.

Ar svētku runas teicēju Dr. Ati Zakatistovu iepazīstināja akta vad. R. Klaiše. Runas teicējs dzimis Jēkabpilī. Studējis Latvijas universitātē Rīgā vēsturi un filozofiju, bet maģistra un doktora grādus ieguvis Otavas universitātē, kur tagad māca loģiku, ētiku un filozofijas vēsturi, kā arī dara to Konkordijas universitātē Montrealā. Piedalījies dažādās starptautiskās konferencēs un publicējis vairākus rakstus. Tagad strādā pie Kembridžas filozofijas prof. Saimona Blebērna (Simon Blackburn) grāmatas "Doma: pārliecinošs ievads filozofijā" tulkošanas latviski. Tā būšot dabūjama Latvijā nākamā vasarā. Viņš bija ieradies Montrealā kopā ar savu dzīves biedri Aiju un trīs bērniem - Gundegu, Rūtu un Ansi. Tērpiet tautas tērpā, viņš apskatīja līdz šim maz pārrunātu jautājumu par to, kas tad isti ir mūsu 18. novembris (To variet lasīt šī numura pirmajās lappusēs! -red.).

Sarīkojums turpinājās ar ciemiņu - Toronto ansambļa "Dzirksts" plašu, skaistu un spēcīgu 30 balsu koncertu. Koncertā dzirdējām lielu dažādību un tam bija izvēlēti 14 latviešu komponistu darbi, iesākot ar A. Kalnāja "Dievs, sargi mūsu tēvu zemi" un J. Cimzes "Rīga dimd". Dzirdējām arī D. Štauveres-Aperānes "Ziedi, ziedi rudzu vārpa" aranžējumu, kā arī vairākas kompozīcijas kas bija veltītas Rīgas 800 gadiem, to vidū Mārtiņa Brauna "Sapnis par Rīgu", kas bija pirmatskaņojums, tad Z. Liepiņa "Zibsnī zvaigznes aiz Daugavas".

Montrealiešus uzrunāja koŗa mūzikālā vadītāja Helēne Gintere, bet klavieru pavadījumus sekmīgi veica Lilita Gretona. Kori vada Anda Kartere. Par labi sagatavoto, līdzsvaroto un tehniski teicami izpildīto koncertu montrealieši viesiem pateicās ar skaļiem un ilgiem aplausiem. Savu atzinību izteica arī Montrealas jauktā koŗa "Atbalss" korā diriģents, vijolnieks Andris Gūtmanis: "Jā, bija jauki, viņiem ir spēcīgas balsis!"

Koncertam sekoja kopīgi dziedātā dziesma "Par zemi ko milam" piānistes Lilitas Gretonas pavadījumā. Viņa pelnījusi ne mazāku atzinību kā mūzikālā vadītāja Helēna Gintere.

Karogu iznesa tie paši Latvijas armijas kaŗavīri, un tad atceres dalībnieki devās uz centra Kamina zāli, lai iemalkotu glāzi vīna un nogaršotu kvebekiešu sieru.

Sekoja siltas vakariņas. Šoreiz montrealiešu čaklās un darbīgās saimnieces varēja atvilkt elpu, jo tās bija pasūtīnātas no ēdnīcas. Tikai izkārtošana virtuvē palika pāris ļoti uzņēmīgu cilvēku - Intas un Ģinta Hūna, Ilzes Kraules un Anitas un dēla Dāvida Porietes-Bedard rokās. Apkalpošanu un mielasta pieņemšanu pie gaŗajiem galdiem veica latviešu skolas skolnieki - Inga Vītols, Kaiva Mateus, Ināra Klaiše, Jānis Šarbono, Maija Gaile, Ansis Kalniņš, Evita Ozoliņa, Māris Kalniņš un varbūt vēl kāds palīgs. Pretēji, kā tas parasts katrā mājās, kur māte klāj galdu bērniem, šoreiz bērni ar piekrautām paplātēm, kuŗu mazajās un jaunajās rociņās tās pa reizei saviļņojās, veikli aptecēja vecāko paaudzi. Par šo jauko un atjautīgo izdomu jāpateicas šā sarīkojuma izkārtotājiem un skolas bērnu vecākiem par spēju pierunāt savu jauno paaudzi nākt talkā 18. novembra izkārtošanā. Pateicība arī svētku lielā kļingēŗa cepējai Norai Saletei.

Sarīkojuma otrā daļa sākās ar ansambļa "Dzirksts" jautru, patiešām raibu, jauku un humora bagātu programmu, kuŗas izpildītāji patikami iepriecināja un uzjautrināja atceres dalībniekus, liekot tiem, skandinot līdzī seno dienu dziesmiņas, atcerēties jau sen aiz kalniem aizvadītos gadus un paklausīties arī mūsu tagadējo komponistu darbus. Klausītājiem sevišķi patika solistes Ineses Gravas skandinātā franču dziesmiņa "Plaisir d'amour" (Milas prieks) un arī divu citu solistu - Erikas Jostes (Yost) un Andŗa Rubeŗa skandētā jautrā "Cielitio Lindo". Abas bija jāatkārto.

Arī otrās daļas mūzikālā vadītāja bija Helēna Gintere, gitārists - Aivars Zītaris un režisore - Skaidrīte Leja. To nobeidza ar kopīgi nodziedāto vecākai paaudzei tik populāro jaunības laiku dziesmu "Pie Dzintara jūŗas".

Noklausoties šā sarīkojuma labi pārdomāto un šim laikam piemēroto svētku runu, jauko aizvadīto koncertu ar teicamu izpildījumu un raugoties skaistajās "Dzirksts" meitenēs, brašo tenoru un basu sabiedrībā, nav ne mazāko šaubu, ka viņu ciemošanās pie mums Montrealā nebija pēdējā un ka dzirdēsim vēl abus, kā uzrunas teicēju, tā dzirkstošās pagales iemetējas montrealiešu lēnīgā uguns-kura liesmās.

Pie atspirdzinājumu galda bez atelpas ņēmās Jānis Verners ar Andri Spuru, jo nebija tādu, kas kaut ko izbrāķētu, bija gan jāiet aizlienēt no citu rezervēm...

*

Svētdien, 18. novembrī, plkst. 14:00, Latviešu centrā bija sapulcējušies ap 50 svētku dalībnieku, lai, skandinot "Dievs, svēti Latviju!" mastā uzvilktu Latvijas karogu un pie centra saimnieka Laimona Bisenieka ceptā pankūku galda noklausītos Latvijas valsts prezidentes Vairas Viķes-Freibergas svētku runu no Doma Laukuma Rīgā un noskatītos Latvijas armijas parādi.

Šo saietu arī vadīja Roberts Klaiše ar palīgiem Dagu Demandtu un Robertu Kalniņu, bet grūtības radīja pāraidījuma pieslēgšana centra uztvērējam. Kaut ko jau izdevās redzēt, ieskaitot Latvijas tālraides žurnālistu interviju ar Latvijas ev.-lut. baznīcas archibīskapu Jāni Vanagu.

Aizvadītie valstssvētki ilgi paliks atmiņā visiem, jo tie bija teicami izdevušies. Savādāki, kā visi citi iepriekšējie, ar jaunām domām, un pieejām, bet par visu vairāk - mīļu ciemiņu - dzirkstiešu kuplināti un mūsu pašu jaunākās paaudzes čaklo rociņu aprūpēti.

Paldies!

Skrastiņu Indulis

+ + + + +

EV.-LUT. TRĪSVIENĪBAS DRAUDZEI GADUS SKAITOT

Vēlreiz Montrealas latviešu garīgās dzīves sabiedrības, mūsu ev.-lut. Trīsvienības draudzes locekļi 2. decembra pēcpusdienā pēc negaidīti plaši apmeklēta dievkalpojuma, bija pulcējušies Sv. Jāņa igauņu dienama sarīkojuma telpās, lai pārrunātu savas draudzes nākotni un apskatītu pāris iespējas, lai draudze pastāvētu, ejot līdz šim pasākto ceļu, samierinoties ar ap \$ 20,000 lielu katrā gada piemaksu.

Lai risinātu draudze nākotnes jautājumu, aizvadītajā pilnsapulcē tika sastādīta Draudzes nākotnes komiteja, kuŗā darbojas draudzes priekšnieks Andris Spura, Jānis Mateus, Dags Demandts un Andrejs Vītols, ar uzdevumu noskaidrot draudzes nākotnes iespējas un paredzēt tās pastāvēšanas ilgumu, rēķinoties ar gadskārtēju kapitāla dilšanu.

Saietu ar 45 dalībniekiem atklāja Nākotnes komitejas priekšsēdis Jānis Mateus, bet par komitejas darbību pastāstīja draudzes valdes priekšsēdis Andris Spura, norādot, ka tā pētījusi dažādas iespējas, lai gūtu tuvākus ieska-tus. Kasieris Roberts Kalniņš aprādīja, ka 7 gadu laikā draudzes locekļu skaits samazinājies no 312 par veselu simtu. No tā varot secināt, ka nākamos 6 gadus tas varētu būt vairs tikai ap simtu. Pastāvot divi iespējas: 1) uz draudzes nama vērtību aizņemties naudu, kas dotu iespēju ar \$ 55,000 lielu budžetu izdzīvot vismaz vēl 6 gadus, vai 2) pārdot draudzes namu par ap \$ 170,000, kas arī dotu iespēju izdzīvot šos 6 gadus, paturot pilna laika mācītāju ar līdzšinējo \$ 160 brīvprātīgo ziedojumu gadā

Tad savus uzskatus par draudzes nākotni, sevis un savu spēju saredzēšanu, izvērtēšanu un atzišanu, savas garīgās dzīves uzdevumu kalpot Dievam un savai draudzei, darīt to, ko katrs spējams un dot, ko varam, izteica māc. R. Caune. Viņa arī oficiāli paziņoja, ka viņas aicinājums kalpot šai draudzei ir noslēdzies un ar Jaunu gadu viņa pārceļas darbā uz angļu draudzi Hamiltonā. Montrealiešiem pēdējais dievkalpojums būšot Vecgada vakarā - 31. decembrī.

Savus uzskatus par draudžu darbību, LELBu un tās uzdevumu palīdzēt draudzēm un nākt tām talkā, uzskatu dažādību, spēju sevi pareizi novērtēt, cilvēka dzīves jēgu un dzīves mērķi, latviešu tautas spējām pārvarēt grūtības un sākt dzīvi no jauna ar salīdzinājumiem dabā pauda latviešu ev.-lut. Miera draudzes Otavā māc. Māris Ķirsons. Viņš uzsvēra, ka draudze, līdzīgi stādam, būs dzīva un

nesis augļus tikai tad, ja draudzes locekļi to kops un nāks talkā tās darbā. Tas varētu nozīmēt arī atbalstu LELBAi.

Tikai žēl, ka neienāca prātā pajautāt mācītājam, vai draudzes locekļi ir vienis prātis par LELBAs līdzekļu sadali un to lietderīgu, ņemot vērā dzimtenes dievnamu nožēlojamo stāvokli, saprātīgas izlietošanas izvērtēšanu. Vai šaubas nemazina atsaucību mūsu garīgās dzīves augstākās pārvaldes iestādei un līdz ar to arī draudzei laikā, kad dzimtenes dievnami prasās pēc remontiem un atjaunošanas? Domāju, ka arī šim jautājumam vajadzēja pieskarties mūsu draudzes dzīves nākotnes darbība iztirzāšanā, jo tie visi savā starpā ir cieši saistīti, kur pirmajā vietā, pēc mana ieskata, būtu liekamas dzimtenes garīgās dzīves un to mājvietu vajadzības un mazāk mūsu pašu logu dekorēšana ar konferencēm, izbraukumiem un izklaidēšanos.

Lai gūtu kādu jēgu par saieta dalībnieku uzskatiem, attiecībā uz mūsu draudzes nākotni, Jānis Mateus sadalīja visus 6 grupās, kuŗas vadīja Ināra Leimane, Maira Kaniņa, Jānis Lukstiņš, Juris Kalnavārns, Mirdza Kalace un Volde-mārs Pegle. Tām bija jānodod atbildes uz draudzes nākotnes plānošanas komitejas uzstādītiem jautājumiem:

Kas ir mūsu draudzes nolūks?

Ko draudze ir gatava darīt šā nolūka sasniegšanā?

Ko tu esi gatavs darīt?

Ko mūsu draudze vēlas saglabāt?

No kā draudze vēlas izvairīties?

Vai es eju uz baznīcu un kāpēc es to daru?

Kāpēc es maksāju nodevas (brīvprātīgi ziedoju - red.)?

Atbildes šai aptaujai bija ļoti līdzīgas, apstiprinot domu, ka draudzes mērķis ir saglabāt dievkalpojumus latviešu valodā. Katram draudzes loceklim būtu vairāk jāiesaistās draudzes dzīvē, jāizvairās no nokļūšanas citu valodu vidē. Samazināt dievkalpojumu skaitu uz divreiz mēnesi, apgrūtināt auto mašīnu novietošana pie dievnama, izmantot dievkalpojumiem vairāk pašiem savu centru un nepa-celt līdzšinējos \$ 160 minimālos brīvprātīgos ziedojumus. Nenoliedzami, ka saieta dalībnieki sāpīgi izjūt savas mācītājas aiziešanu uz citu draudzi. Viņa mūsu vidū bija iecienīta, iemilēta un viena no mums, ar visām savām labām īpašībām, bet, diemžēl, maz sadzirdēta, par ko varam vainot tikai paši sevi. Tas ir zaudējums arī latviešu garīgai dzīvei, LELBAi, jo latviešu garīdznieku pārpalikuma nav, sevišķi tādu, kas tik daudz uzmanības velta mūsu jaunajai audzei.

Interesanti, kāda būtu draudzes saimnieciskā dzīve šodien, ja talkā tās izdzīvošanā ar padomu būtu iesaistījies Mārtiņš Štauers, kas ar labiem panākumiem, atsaucoties uz aicinājumiem apbraukā draudzes dzimtenē un arī citās pasaules daļās, vadot seminārus par draudžu namsaimniecību? Negibētu ticēt parunai, ka pravietis pašu mājās ir maz cienīts...

Saiets deva ieskatu nākotnes plānošanas komitejai kādā virzienā draudzes nākotne veidosies, un tas nobeidzās ar cerību liesmiņu pie vakariņu galda. □

Skrastiņu Indulis

* Tā kā šajā ziņojumā esmu uzrunāts un tā kā pārrunās nevarēju piedalīties, jo atrados citā mūsu baznīcas uzdevumā Brazīlijā, varu tikai piebilst sekojošo:

1) Nu jau vairāk kā 30 gadus darbojos draudzes valdē un tur mans padoms, ja tāds ir bijis vajadzīgs un lūgts, vienmēr ir dots, tāpat draudzes pilnsapulcēs.

2) Draudzes saimniecība visu šo laiku ir bijusi labās rokās. Tās vadītāji arvien ir zinājuši, ko dara. Nelaieme tikai tā, ka ik draudzē situācijas mainās un līdz ar to saimnieciskās prasības. Uz tām varbūt neesam bijuši sagatavoti. Manis nu jau 6 gadus baznīcā vadītie semināri, galveno

kārt, veltīti tieši šim sagatavošanās darbam. Pieprasījums tam sevišķi pieaudzis Latvijas ev.-lut. baznīcā. Uz to esmu ar mūsu baznīcas atbalstu atsaucies un jutis patiesu aicinājumu kalpot. Esmu vairāk kā gandarīts, ka varu strādāt tēvzemē, bet tas nenozīmē, ka negribu to darīt arī mūsu baznīcas draudzēs. Lai tas notiktu, ir jābūt aicinājumam un gribai piedalīties un līdzdarboties, jo šie semināri nav lekcija, bet gan kopējs darbs nākotnes jautājumu risināšanā. Latvijas luteriskās baznīcas draudzes nemitīgi nākušas ar saviem aicinājumiem.

3) Nepiekrītu, ka ir jāatjauno visas Latvijas baznīcas. Šis ir ļoti sarežģīts jautājums, ko nevar tik vienkārši atbildēt un kas būtībā nav mūsu, jo tas ir risināms Latvijas ev.-lut. baznīcai, mēs varam tikai atbalstīt tās lūgumus, ja tādi nāk un ja mēs tos spējam pildīt. Te vislabākās atbildes varētu sniegt māc. M. Ķirsons, kas šis lietas pārzin teicami un kam jānāk ar ieteikumiem par to, vai mūsu baznīcai piedalīties kādas īpašas baznīcas atjaunošanā, vai ne. Še viņš ir ļoti noteikts savos uzskatos.

4) Visu beidzot, katram no mums ir dažādi aicinājumi un tie parasti nāk tādēļ, ka aicinātajiem patīk mūsu devums. Esmu gandarīts, ka manos gados tieku aicināts talkā baznīcas dzīvē ārpus savas dzīves vietas. Varētu to pat uzskatīt par sava veida pagodinājumu. Tas paplašina manu skatu un par to esmu pateicīgs. Un man nebūtu nekādu iebildumu, ja šādus aicinājumus saņemtu arī citi mūsu draudzes locekļi. Es par viņiem būtu vairāk kā priecīgs.

Mārtiņš Štauers

Montrealas latviešu centra valde

aicina tautiešus
kopīgi atzīmēt

Jaunā gada sākumu

Centra Kamīna zālē

2002. gada 1. janvārī, plkst. 13:00,

ņemot līdzi groziņus un atspirdzinājumus.

Visi laipni ielūgti!

Centra valde

* Montrealas latviešu organizāciju padomes nākamā sēde 12. martā, plkst. 19:30, Latviešu centrā. Padomes dalībnieces lūgtas sūtīt uz to savus pārstāvjus.

* Iznācis Montrealas latv. ev.-lut. Trīsvienības draudzes **Draudzes ziņu** 2001. g. decembra un 2002. g. janvāra un februāra numurs. Tajā daudz interesantu rakstu un ziņu.

LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBAS
PAKALPOJUMU LIKMES PAR TIEŠU NAUDAS
PĀRSŪTĪŠANU UZ UNIBANKU LATVIJĀ:

ASV/KANADAS	ASV/KANADAS
\$100 – 500	\$8.00/ 10.00
\$501 – 10,000	\$16.00/ 20.00
\$10,001+	\$40.00/ 50.00

Pārsūtījumā adresētā persona var naudu saņemt Unibankas filiālēs visos Latvijas rajonos. Sūtītājam pašam ir jāpaziņo saņēmējam par naudas izsūtīšanu.

Informācija - lūdzu zvaniet (416) 922-2551, jeb rakstiet
Latvian Credit Union, 491 College Street, Toronto, ON M6G 1A5
Kreditsabiedrības birojs slēgts pirmdienās

SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀDIS

Biežāk lietoto telpu adreses: Sv. Jāņa igauņu baznīca, kur notiek dievkalpojumi, 4345 Marcil ielā.
Ev.-lut. Trisvienības draudzes nams - 3438 Rosedale Avenue, tālrunis 489-3224; fakss 514-489-0400
Montrealas latviešu sabiedriskais centrs - 3955 Provost ielā, Lašīnā, tālrunis 634-4082
Latvijas vēstniecība Kanadā: 280 Albert St., Suite 300, Ottawa, ON K1P 5G8; t. 613-238-6014, f. 613-238-7044

- 15. decembrī, plkst. 14:30, Latviešu centrā, latv. ev.-lut. Trisvienības draudzes un Montrealas latviešu skolas kopējais **Ziemsvētku eglītes sarīkojums.**
- 16. decembrī, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Sv. Jēzus Sirds kapličā, Montrealas latviešu katoļu draudzes **kārtējais dievkalpojums.**
- 24. decembrī, plkst. 17:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. Trisvienības draudzes **Ziemsvētku vakara dievkalpojums ar dievgaldu.**
- 25. decembrī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. Trisvienības draudzes **Ziemsvētku dievkalpojums ar dievgaldu.**
- 31. decembrī, plkst. 18:00, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. Trisvienības draudzes **Vecgada dievkalpojums ar dievgaldu.**

- 1. janvārī, plkst. 13:00, Latviešu centrā, **Jaunā gada sākuma atzīmēšana** Latviešu centra izkārtojumā. Skatiet paziņojumu 22. lpp.!
- 4. janvārī, plkst. 12:00, Latviešu centrā, **Pārrunu pēcpusdienu** (finances, politika u. c. temati). Kafija ar piedevām. Centra izkārtojumā.
- 6. janvārī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. Trisvienības draudzes **Zvaigznes dienas dievkalpojums.**
- 9. janvārī, plkst. 16:30, Latviešu centrā, A/S "Bebri" **kārtējā sanāksme.**
- 17. janvārī, plkst. 13:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu pensionāru apvienības **kārtējā sanāksme.**
- 20. janvārī, plkst. 10:30, Notre Dame bazilikas Sv. Jēzus Sirds kapličā, Montrealas latviešu katoļu draudzes **kārtējais dievkalpojums.**
- 20. janvārī, plkst. 13:30, Sv. Jāņa igauņu baznīcā, latviešu ev.-lut. Trisvienības draudzes **kārtējais dievkalpojums.**
- 26. janvārī, plkst. 17:00, Latviešu centrā, Montrealas latviešu biedrības **54 gadu pastāvēšanas sarīkojums.** Plašāks paziņojums nākamajā MLB Ziņotāja numurā.

MLB Z 2001 XII 625

Laipni lūdzam MLB biedrus un MLB Ziņotāja lasītājus nokārtot savus izstāvošos maksājumus ar **atbildes pastu**. Izmantojiet zemāk iespiesto maksājuma blanku. **Dāviniet** MLB Ziņotāju saviem radiem un paziņām Latvijā! Gaidām MLB biedru saimē ikvienu. Iestāšanās maksa ir tikai \$ 5.-, bet biedru maksa \$ 15.- gadā. Lūdzam līdzstrādniekus materiālus 2002. gada janvāra numuram, kas iznāks mēneša pirmajā pusē, iesūtīt nekavējoties. Paziņojiet savas adrešu maiņas, dzīvokļa numuru ieskaitot, jo citādi pastnieki var sūtījumu neiemest pasta kastītē. Kanadas pasts arī ziņojis, ka bieži dažādi sūtījumi pazūd bez vēsts, tādēļ gadījumos, kad neesat MLB Ziņotāja numuru saņēmuši, ziņojiet par to redakcijai. Nosūtīsim citu. Ievērojiet arī, ka šajā gadā ir iznākuši 2 dubultnumuri un ka šajos gadījumos laika atstarpes ir bijušas lielākas.

Vēršam Jūsu uzmanību uz faktu, ka nevaram garantēt absolūtu SABIEDRISKĀS DZĪVES LAIKRĀŽA pareizību. Neskaidrību gadījumos aicinām sazināties ar pasākumu organizētājiem. Pavaicāji!

Šo MLB Ziņotāja numuru izdalām lasītājiem uz rokas 13. decembrī pensionāros. Pārējos eksemplārus nododam Kanadas pastā 14. decembrī.Red.

MLB ZIŅOTĀJA administratorei un MLB kasierei A. Porietei-Bedard, 113 Highgate Ave., Pointe Claire, Que,
Canada H9R 2X5, ☎514-697-6624

Ar šo nosūtu MLB Ziņotāja abonementa samaksu par _____ gadu/iem (\$ 35.00 vai \$ 30.00)	\$ _____
Gaisa pasta piemaksu (ASV \$ 6.-, citos kontinentos \$ 20.-).....	\$ _____
Ziedoju tehnisko izdevumu segšanai	\$ _____
Ziedoju spiestuves uzlabošanai, mašīnu remontiem.....	\$ _____
Dāvinu MLB Ziņotāju	\$ _____
LNAK dalības maksu (maksājot caur MLB \$ 10.-; pensionāriem \$ 5.00).....	\$ _____
MLB biedru maksu par 2001./2002. darbības gadu (\$ 15.-)	\$ _____
Ziedojumu Montrealas latviešu biedrībai	\$ _____
Ziedojums Kopējam svētku sveicienam	\$ _____
Čeki rakstāmi uz Montreal Latvian Society vārda	Kopā \$ _____

(Maksātāja vārds, uzvārds, adrese, pasta koda, tālruņa numurs) (paraksts)

2001. gadā Rīga svin
800 gadu jubileju.
Dibināšanas atceres svinības
notiks visu gadu.

**RĪGA
800**

Rezervējiet laicīgi jūsu

- lidojumus
- viesnīcu
- speciālus Latvijas apskates braucienus

zvaniet

Ilonai Krūmiņai
vai **Jānim Kravim**

416-322-7414

1-800-268-7442

e-pasts jktravel@on.aibn.com

**Goliger's
TravelPlus.**

Operated by KRAVIS TRAVEL SERVICES

191 Eglinton Avenue East, #308

Toronto, ON M4P 1K1

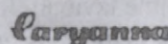
COLLINS CLARKE
MACGILLIVRAY
WHITE

Funeral Directors

• 5610 Sherbrooke St. W.,
Montreal — Business Office
514 - 483-1870

FLOWERS
by

MLB ZIŅOTĀJS / ISSN 0227-2433

FAKSA NUMURS 514-457-3496

IZDEVĒJA: Montrealas Latviešu Biedrība, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832

REDAKTORS: Mārtiņš Štaubers, 291 Lorraine Drive, Baie d'Urfe, Quebec, Canada H9X 2R2, ☎ 514-457-9832, fakss 514-457-3496

ADMINISTRĀTORE: Anita Poriete-Bedard, 113 Highgate Avenue, Pointe Claire, Quebec, Canada H9R 2X5

EKSPEDĪCIJA: Velta Ozols. DARBINIEKI: Elmārs Bārdiņš, Konstantīns Čaks, Ausma Hūns, Valdis Ozols, Aina Paegle, Voldemārs Paegle un citi.

MLB ZIŅOTĀJA ABONEMENTA MAKSA: \$ 35.00 gadā, MLB biedriem, pensionāriem un kaŗa invalīdiem - \$ 30.00 gadā, gaisa pasta piemaksa uz ASV - \$ 6.00, uz citiem kontinentiem \$ 20.00 gadā; atsevišķas burtnīcas maksa - pret \$ 3.00 ziedojumu. PAZIŅOJUMU LAPPUŠU SLEJU MAKSAS: mazākais paziņojums \$ 20.00, 1/4 lpp. - \$ 30.00, 1/3 lpp. - \$ 35.00, 1/2 lpp. - \$ 40.00 pilna lpp. - \$ 65.00; paziņojumu sagatavošanas izdevumi - \$ 20.00; Čeki rakstāmi uz MONTREAL LATVIAN SOCIETY vārda.

MLB ZIŅOTĀJS iznāk ik mēneša sākumā. Vasaras mēnešos vai neparedzētos gadījumos iespējams dubultnumurs. Materiāli tekošajam numuram iesūtāmi vai nododami redakcijā līdz ik mēneša 15. datumam. Par izdevumā publicēto rakstu saturu atbild to autori. Redakcija var rakstus isināt. Raksti un vispārējas ziņas nepauz ne MLB valdes, nedz redakcijas, nedz tās darbinieku ieskatu iztirzātos jautājumos. Rakstu autoriem jāuzdod vārds un uzvārds, pilna adrese, telefona numurs un jāparakstās. Redakcija iesūtītos materiālus neuzglabā un nesūta atpakaļ. Anonīmus rakstus neievēro.

MONTREAL LATVIAN SOCIETY

ASSOCIATION LETTONE DE MONTREAL

DECEMBER 2001

DECEMBRE

MONTHLY BULLETIN MLB ZIŅOTĀJS

BULLETIN MENSUEL MLB ZIŅOTĀJS

Envoyé par la Association Lettone de Montréal; Sent by Montreal Latvian Society, 291 Lorraine Dr., Baie d'Urfe, Qué, Canada H9X 2R2, ☎514-457-9832